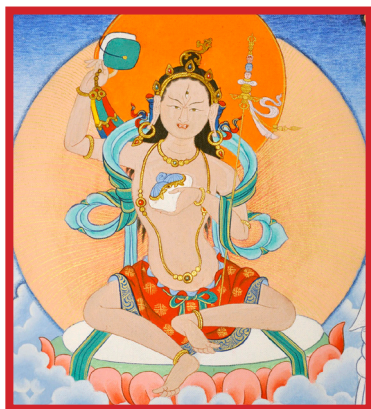

འཇུག་ཁྱི་གུརི་ཡན་ལག་།

LES DÉVELOPPEMENTS
DES DHARMAS DE NIGUMA

MAHÂSIDDHA THANGTONG GYELPO

ÉDITIONS RIMAY

ས་བཅད།

ནི་གུའི་ཡན་ལག་ལྷན་ཆེན་གཟུགས་འདི་བྲིད།

སྲོན་འགྲོའི་རིམ་པ།	
ཐུན་མོང་གྱི་སྲོན་འགྲོ།	4
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲོན་འགྲོ།	6
དངོས་གཞིའི་རིམ་པ།	
སྲོན་བཞི་རང་གྲོལ།	10
མཐར་ཐུག་སྐྱབས་བཞི་རང་ཤར།	12
རྗེས་ཀྱི་རིམ་པ།	14

ནི་གུའི་ཡན་ལག་ལམ་ཁྲེར་གསུམ་གྱི་བྲིད།

སྤང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུལ་ལམ་དུ་ཁྲེར་བ།	16
ཡི་དམ་ལམ་དུ་ཁྲེར་བ།	20
སྒྲུལ་ལམ་དུ་ཁྲེར་བ།	22

ནི་གུའི་ཡན་ལག་ལུས་སེམས་འཆི་མེད་ཀྱི་བྲིད།

སྲོན་འགྲོའི་རིམ་པ།	28
དངོས་གཞིའི་རིམ་པ།	32
རྗེས་ཀྱི་རིམ་པ།	34

ཉིང་ཁུའི་ཡན་ལག་ལྷན་ཆེན་གཟུགས་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའི་བྲིད།

TABLE

LE MAHÂMUDRÂ GAUMA

I – Les préliminaires	
1 – Les préliminaires communs	5
2 – Les préliminaires particuliers	7
II – La pratique principale	
1 – Les quatre défauts autolibérés	11
2 – L'apparition spontanée des quatre corps	13
III – La conclusion	15

LES TROIS INTÉGRATIONS

I – L'intégration du maître s'appuyant sur les apparences.	17
II – L'intégration du yidam s'appuyant sur les apparences	21
III – L'intégration de l'illusion s'appuyant sur les apparences.	23

L'IMMORTALITÉ DU CORPS ET DE L'ESPRIT

I – Les préparations	27
II – La pratique principale	29
1 – Les préliminaires	29
2 – La pratique principale	33
3 – La conclusion	35

LE SEIGNEUR DE GNOSE CHADRUPA

Cette section n'est pas incluse dans ce recueil, elle est éditée sous forme de texte de pratique indépendant intitulé *Le Maître-Protecteur indissociables dans la tradition de Thangtong Gyelpo*.

༡༡། བོ་གུའི་ཡན་ལག་ཕྱག་ཚེན་གཤམ་མའི་བྲིད་བཞུགས་སོ།།

ནམོ་གུ་རུ།

བདེ་ཚེན་ལྷུན་གྲུབ་འདུས་མ་བྱས། །ལོངས་སྐྱེ་རྗེ་འཆང་ཚེན་སོགས།

ལྷོ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚའ་ནས། །ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་འདིར་བཤད་བྱ།

།དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཁའ་འགོ་མ་ནི་གུ་མའི་གདམས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་གཤམ་ལ་གསུམ་
སྟེ། སྲོན་འགོ། དངོས་གཞི། རྗེས་སོ།

།དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷན་མོང་དང་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།

།དང་པོ་སྲོན་འགོ་ལྷན་མོང་བཞི། རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་རིན་པོ་ཆའི་
བྲི་བརྒྱ་རྒྱ་བའི་སྟེང་དུ་དོ་བོ་རྩ་བའི་ལྷོ་མ་ལ་རྣམ་པ་འཁོར་ལོ་སྲོམ་པ་སྐྱེ་མཛོག་དཀར་པོ་ཞལ་
གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྗེ་རྒྱུད་དང་དྲིལ་བུ་ཕྱགས་ཀར་བསྟོལ་ནས་འཛིན་པ། རུས་པ་དང་
རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པ། ལྷང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞིག་བསམ།

དེའི་མདུན་དུ་སྐབས་འགོ་ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྟོམ། བྱང་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
དེ་མཆུལ་འབྲུལ། ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱས། ལྷོ་མ་བརྒྱད་པ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། འཚིབ་
མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱུ་འབྲས། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱས་པར་བསྟོམ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་མང་ཤེས་པ་དང་། དྲིན་བྲན་པ་སོགས་གྱིས་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་དག་
ལྟ་བུ་ལ་ནམ་སྐྱེས་གྱི་བར་དུ་བསྟོམ་པ་ནི་སྦྱི་དང་མཐུན་ནོ།

LES DÉVELOPPEMENTS DES DHARMAS DE NIGUMA
– LE MAHÂMUDRÂ GAUMA–

Namo guru

Grande félicité apparue de soi et en soi, non composée,

Sambhogakâya grand Vajradhâra et les autres,

Je m'incline devant les maîtres

Et vais ici exposer le Mahâmudrâ.

Suivant les paroles de la Dâkinî de Gnose, le Mahâmudrâ Gauma comprend trois parties : préliminaires, pratique principale et conclusion.

I – LES PRÉLIMINAIRES

Deux parties : les préliminaires communs et particuliers.

1 – Les préliminaires communs

Dans l'espace face à soi, nous imaginons un précieux trône, avec lotus et lune, sur lequel siège le maître-source en essence, sous l'aspect de Chakrasamvara, blanc, un visage, deux bras croisés tenant cloche et vajra au niveau du cœur, paré d'ornements précieux et d'ossements, apparent et sans nature propre.

Devant lui, nous vivons l'entrée en refuge et les quatre illimitées, développons l'esprit du suprême éveil, puis offrons des mandalas, récitons les cents syllabes, prions le maître et la lignée et méditons sur la mort et l'impermanence, le karma et les défauts du samsâra, de manière approfondie. Reconnaisant tous les vivants comme nos mères et nous mémorant leur bonté, pratiquons jusqu'à ce que se développe compassion et amour, même envers nos ennemis.

On pratique ainsi, conformément aux instructions générales.

ཁག་ཉིས་པ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲོན་འགྲོ་ནི།

རང་བབས་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་འཛོལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ལུས་ཡི་དམ་ལྟར་གསལ་བའི་རྒྱུ་པ་རྗེས་སུ་བྱུང་། ལག་པ་གཉིས་མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ། སྐལ་ཚིགས་དྲང་པོར་བསྐྱར། མགྲིན་པ་ཅུང་ཟད་སྐྱུ་བར་བྱ། མིག་ཐང་ཀར་རང་སོར་བཟུ། ལྷ་ཅེ་རྒྱལ་ལྟུང། མཚུ་སོ་ཐང་ཀར་བཞག། །ལག་པའི་བྱུ་མོ་ནང་དུ་རྫོག་བཅུག་པས་སློམ་ཤིང་གི་ཚབ་བྱས་པའི་ལུས་གནད་ལེགས་པར་བཅའ།

དེ་ནས་རྩ་བཞི་ཉུ་བཞི་ལྟོད་གྱིས་ལྟོད་པ་ནི་ལུས་རང་བབས་སོ། །མཚུ་འབྲེད་འཛུམ་གྱི་རྩོལ་བ་དང་བྲལ་ཞིང་དག་སྐྱ་བཟོད་མེད་པ་ནི་དག་རང་བབས་སོ། །མིག་གི་ལྟ་སྐྱེས་དང་བཅས་པས་འདི་བསྐྱོམ་སྐྱུམ་པའི་སྐྱོམ་འདོད་གྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཏེ་མ་བཅོས་པར་འཛོལ་བ་ནི་སེམས་རང་བབས་སོ།

།དེའི་ངང་ལ་ཉེད་དེ་ཆད་དེ་གནས་པ་ནི་སྲོན་འགྲོའི་ཆད་ཡིན། དེ་འདྲ་དེ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ། ཆད་ནས་ངལ་གསོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡུང་ཙམ་རེ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་འཆར་ཏེ་དེ་ངོས་མ་ཟེན་པས་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྲོད་ལམ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་དབང་པོ་དུག་གི་ཡུལ་དུ་སྤྱིའི་ཡུལ་དུག་པོ་ཅེ་སྐྱེད་ཡང་དེ་དྲན་པས་བཟུང་སྟེ། དེའི་ངོ་བོ་ལ་ཅེ་རེ་བལྟས་པས་གསལ་ལྟོང་འཛིན་མེད་དུ་ཆམ་སོང་བ་དང་། དའི་སྲོན་འགྲོ་ཤར་འདུག་སྐྱུམ་ངོས་བཟུང་སྟེ། དེ་ལ་ཉེད་དེ་ཆད་དེ་བཞག་གོ།

།དེའི་སྐབས་སུ་སྐྱེད་མ་བསྐྱོམས་པས་ཤེས་པ་འཕྲོ་ན་འདིས་བོགས་འདོན་ཏེ། སྤྱིའི་སྐྱེད་བ་ཡུལ་ལ་ངོས་བཟུང་ཅི་འདུག། རྣང་ལུས་ལ་ངོས་བཟུང་ཅི་འདུག། །གསང་བ་སེམས་ལ་ངོས་བཟུང་ཅི་འདུག་རིག་པས་དབྱུང་ལ་བཟུ། བལྟས་པས་ངོས་བཟུང་མ་རྟོན་ན་དེའི་ངང་ལ་བཞག་གོ།

2 – Les préliminaires particuliers, se poser en les trois *rangbap*

Notre corps est clairement yidam-déité. Assis en vajrāsana, les mains dans le mudrā de l'égalité, le dos droit, le cou légèrement recourbé (menton rentré), le regard naturel droit devant, la pointe de la langue touchant le palais, les lèvres et les dents dans une position naturelle, bras et épaules vers l'intérieur, faisant office de bâton de méditation, nous entrons ainsi dans une bonne posture.

– les quatre canaux et les quatre membres complètement relaxés, c'est le rangbap (détente) du corps ;

– les lèvres disjointes, sans effort pour sourire et sans parler, c'est le rangbap de la parole ;

– avec les points concernant le regard, libre de tout désir fût-ce de méditer, reposer en l'absence d'artifice est le rangbap de l'esprit.

Demeurer ébahi et décroché (*had de chad de*) en cet état est le critère préliminaire. C'est aussi ce qui est nommé « expérience ordinaire » (*tha mal gyi shes pa*). Elle apparaît à tous les vivants en de nombreuses occasions, très brièvement, quand ils sont suspendus, au repos, etc. Ne pas la reconnaître fait errer dans le samsāra.

Ainsi, continuellement, en les quatre activités quotidiennes, quelles que soient les perceptions, les six objets des six sens s'expérimentent dans le rappel (de la présence attentive, *dran pa*). Contemplant leur essence, tout ouvert, se laissant partir entièrement en la clarté-vide sans saisie, reconnaître que « mes préliminaires sont apparus ». Rester alors ébahi et décroché.

Si à un moment, n'étant pas habitué à cet état, l'expérience s'en égare, voici une « amplification » (*bogs 'don*) : examiner avec l'intelligence (*rig pa*) « Quelle identité y a-t-il dans les apparences du monde extérieur ? Quelle identité y a-t-il à l'intérieur, en le corps ? Quelle identité y a-t-il 'secrètement', en l'esprit ? » Au terme de cette investigation, lorsqu'aucune identité n'est trouvée, rester en cet état.

།ཡང་སྤང་བ་ལ་སེམས་འཕྲོན་གང་ལ་འཕྲོ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་དེ་དང་པོ་གང་ནས་བྱུང་།
 ད་ལྟ་གང་ན་གནས། མཐར་གང་དུ་འགགས། འོ་ལ་སྤྱི་ལ་མ་བཞག་པར་ལེགས་
 པར་བཅོལ། དེ་ནས་འཛོན་མེད་དུ་བུན་སོང་ན་དེ་བྲན་པས་བཟུང་ནས་དེའི་ངང་དུ་བཞག་
 བོ། །དེ་ལྟར་རྩད་བཅད།

ཡང་གཅོད་མཁའ་གྱི་སེམས་དེ་ཡང་གང་ནས་བྱུང་། གང་དུ་འགྲོ། གང་ན་གནས་
 རྩད་བཅད་ལ་བལྟ། བལྟས་པས་སེམས་ཚོ་ལང་འགྲོ་ཡིན་འདུག་ན་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟ་ཞིང་
 ཡེ་མ་ཡེངས་པར་རིག་པ་གཙུག། གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ལེར་གནས་
 ན་དེ་ཀའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་བོ།

།ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྟོག་པ་འཕྲོན་བྲན་པས་བཟུང་ལ། རྟོག་པ་གང་སྐྱེས་ཐམས་
 ཅད་དེམ་ཐག་རྒྱུན་རྒྱུན་བཅད་ལ་བཞག་བོ།

།དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ཉམས་ཅི་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང་རྒྱལ་དུ་བསྐྱུང་། དེ་ལྟར་བྱས་
 ཀྱང་ཡེ་མི་བྱབ་པར་འཕྲོན་དེ་བྲན་པས་བཟུང་ལ་རྟོག་པ་དེའི་རྗེས་བཅད་ལ་ཅི་ལ་འཕྲོ་བལྟ་
 བར་བྱས་ནས་རྟོག་པའི་མཚང་རིག་རིག་གནད་ལ་གཅད་པར་བྱའོ།

།དེ་ལྟར་མ་ཡེངས་པར་བསྐྱོམ་ན་གསལ་སྤོང་འཛོན་མེད་ཀྱི་ཉམས་འཆར་བར་ཐེ་ཚོམ་
 མེད་དོ།

།དེ་ལྟ་བུའི་སྐོན་སྐོན་འགྲོའི་བྲིད་ཐེམ་ནས་རྒྱན་པའི་ངོ་སྤྲོད་བྱའོ།
 །དེའི་རྟགས་ཚད་ནི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བས་མི་འཕྲོག་པའོ།
 །དེའི་བོགས་འདོན་ལྷ་སྐྱ་རྒྱུང་དང་བསྐྱེ་བ་སོགས་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱུང་བསྐྱེས་ཀྱི་
 དམིགས་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།

Quand l'esprit s'égare dans les apparences, quelles qu'elles soient, examiner profondément, sans se contenter d'une réponse approximative : « D'où l'esprit se manifeste-t-il ? Où demeure-t-il dans l'instant ? Où disparaît-il ? » Si alors il y a relaxation (*bun*) en la non-saisie, reconnaître cet état par le rappel (de la présence attentive) et y demeurer. Ceci est nommé « couper à la racine ».

Puis, examiner cette « coupure à la racine ». L'esprit qui coupe, d'où apparaît-il ? Où va-t-il ? Où demeure-t-il ? Durant cet examen, que l'esprit soit **posé, s'élève, vagabonde, soit, existe** : contempler son essence et, sans aucune distraction, exercer l'intelligence (*rig pa*). Restant tranquille, sans aucun concepts, uniquement absorbé, demeurer équanime (*mnyam par bzhag*) en ce simple état.

Si des conceptions s'élèvent encore, quelles qu'elles soient, il convient de les reconnaître par la clarté attentive et d'interrompre immédiatement et complètement leur cours puis de demeurer en cet état.

Durant cette pratique, quelle que soit l'expérience qui se manifeste, elle est spontanément intégrée. Si, au début, il est difficile d'y parvenir et que l'on s'égare, reconnaître cet égarement par le rappel et « couper ». Ainsi, où que l'on s'égare, appliquer la vue et l'intelligence authentiques encore et encore finira par dissiper complètement les impuretés que sont les conceptions.

Pratiquant ainsi sans distractions, il n'y a aucun doute que la clarté-vidée sans fixation apparaîtra.

Ainsi s'achèvent les instructions sur la pratique préliminaire. Elles seront suivies de « l'introduction directe à la dérobee ».

Le signe de succès (de cette pratique) est de ne pas être emporté dans les activités du corps et de la parole.

Comme amplification à cette pratique figurent la fusion du souffle avec le corps de la déité, etc. On en prendra connaissance dans les instructions sur la fusion des souffles du Mahâmudrâ (voir par exemple *Le Mahâmudrâ des dâkinîs, Collection des textes Shangpa vol. 7, p. 586*).

།འདིར་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་རླུང་འཛིན་ལུགས་ཅུང་ཟད་ཅིག་བསྟན་ན། ལུས་གནད་
 ལེགས་པར་བཅད། རླུང་མཉམ་རྒྱ་རུ་བཞག་། དེ་ནས་དང་པོ་རླུང་གི་རླུང་སྡོན་པོར་
 བུས། དེ་ནས་མེ་རླུང་དམར་པོར་བུས། དེ་ནས་ཚུ་རླུང་དཀར་པོར་བུས། དེ་ནས་
 ས་རླུང་སེར་པོར་བུས། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་རླུང་ཁོད་གཟེང་པ་བ་སྤྱིའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་
 ལས་སོང་བར་བསམ་ཞིང་རླུང་སྤྱིར་བུས་ལ། དེ་ནས་དང་པོ་ས་རླུང་དལ་བུས་སྣ་བུ་ག་ནས་
 དྲངས་ནས་འོག་རླུང་འཐེན་ལ་ལྷེ་བར་སེར་མེར་བ་ལ་སེམས་གཏང་ལ་བཟུང་། དེ་ནས་མི་
 ཐུབ་ན་དལ་བུས་སྤྱིར་གཏང་། དེའི་རྗེས་སུ་རླུང་སྤྱིང་གར་དྲངས་ནས་གོང་ལྟར་འཛིན།
 དེ་ནས་མེ་རླུང་མགྲིན་པར་དྲངས་ནས་གོང་ལྟར་འཛིན། དེ་ནས་རླུང་རླུང་སྤྱི་བོར་དྲངས་
 ལས་གོང་ལྟར་འཛིན། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་རླུང་བ་སྤྱིའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་དྲངས་ནས་
 ལུས་ཀུན་ལ་ཁྲུབ་པར་འཛིན་ནོ། །ཡང་ན་ས་རླུང་དང་མེ་རླུང་། རླུང་དང་རླུང་གི་
 རླུང་བྱུང་དུ་བསྐྱེབས་ནས་བཟུང་དུ་ཡང་རུང་ངོ།

།གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྡོན་བཞི་རང་གོལ་ནི།

སེམས་རང་གི་གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་དང་འདུ་འབྲེལ་མེད་ཀྱང་ཉེ་དྲགས་པས་མ་
 མཐོང་བའི་སྡོན་གྱིས་འཁོར་བར་འབྱུངས་སོ། །དཔེ་རང་གི་བྱུང་བཞིན་དང་འདྲ། དེ་
 ཡང་མེ་ལོང་གསལ་བའི་རླུང་དང་འཕྲད་ན་གཟུགས་བརྟན་རང་གིས་ཀྱང་མཐོང་བ་བཞིན་
 དུ་སྒྲ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་གི་མེ་ལོང་དང་འཕྲད་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་སེམས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་མཐོང་བར་རུས་སོ།

།སྤྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རང་ལ་འཆར་ཡང་དཔེས་མཚོན་མ་རུས་ཤིང་ཟབ་དྲགས་པས་ངོས་མ་
 ཟིན།

Nous exposerons ici seulement un moyen de maîtriser les souffles qui peut être très utile à ce point :

Disposer le corps parfaitement dans les points de la posture. Poser le souffle sur **la digestion (?)** puis commencer par expulser le souffle de (l'élément) air, bleu ; expulser le souffle du feu, rouge ; le souffle de l'eau, blanc ; le souffle de la terre, jaune ; le souffle de l'espace, incolore. Imaginer ainsi qu'ils sont expulsés par tous les pores de la peau et sont maintenus à l'extérieur. Puis inspirer doucement le souffle de la terre par les narines et presser avec le souffle inférieur. Poser l'esprit complètement sur (le souffle de) la terre au nombril. Lorsqu'on ne peut plus tenir, expirer doucement. Inspirer de la même façon le souffle de l'eau au niveau du cœur et le tenir comme précédemment. Puis, similairement : le souffle du feu à la gorge ; de l'air au sommet de la tête et le souffle de l'espace, qui est invité par tous les pores et retenu, emplissant tous le corps.

Si on le souhaite, il est aussi correct d'unir et tenir les souffles de la terre à celui du feu, et celui du vent au souffle de l'eau.

II – LA PRATIQUE PRINCIPALE

1 – Les quatre **défauts** autolibérés

Le mode de demeure de l'esprit est vacuité libre d'union ou de séparation, cependant il est « **trop proche pour être vu** » et, sous l'emprise de ce « défaut » (*skyon*) nous errons dans le samsâra. Tout comme notre propre forme qui, rencontrant la clarté d'un miroir, peut alors se contempler ; analogiquement, par la rencontre du miroir des instructions orales et de leur mise en pratique, il est possible de voir le mode de demeure de l'esprit.

Mahâmudrâ est « **déjà acquis** » (*rang la 'char*), cependant nous ne sommes pas capables de l'illustrer par un exemple, c'est « **trop profond pour être identifié** ».

རང་བབས་སུ་ནམ་བཞག་གྲང་འཆར་ཏེ་སྐྱོད་དྲགས་པས་ཡིད་མ་ཆེས་པར་ཡོངས་མེད་
དང་བུལ།

སྐྱོད་སྐྱོད་རང་ལ་ཤར་ཡང་བཟང་དྲགས་པས་སྐྱོར་མི་ཤོང་བས་དེས་པམ་སྐྱེས་ཏེ་ཐག་
ཚོད་དང་བུལ་བའི་སྐྱོན་གྱིས་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་ཡིན་པས།

དེ་ནི་སྐྱོན་བཞི་པོ་སྤངས་ལ་སྐྱོ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཤར་ངོས་བཟུང་དེས་
ཤེས་བསྐྱེད་ལ་ཐག་བཅད་ཡོངས་མེད་དུ་བསྐྱེད་རོ།

།གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱོ་བཞི་རང་ཤར་ནི།

མཉམ་རྗེས་སྐྱོས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རང་ཤར་དུ་བཞག་པའི་
དུས་སུ། སྐྱོ་ཚོགས་སུ་ཤར་བ་དེ་སྐྱུལ་སྐྱུ་རང་ཤར། དེ་ལ་གསལ་འཛིན་དང་བུལ་
བའི་རྟོག་མེད་དེ་ཚོས་སྐྱུ་རང་ཤར། གསལ་ལ་རྟོག་མེད་བདེ་བར་ཤར་བས་ལོངས་སྐྱུ་
རང་ཤར། དེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མི་ཐུང་པས་མཐར་ཐུག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་
རང་ཤར་རོ།

།དེ་ཉིད་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཆ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ། འཛིན་པ་མེད་པ་ཤེས་བྱ་སྐྱོ་ཚོགས་སུ་སྐྱེད་བ་
དེ་ཇི་སྟེད་པའི་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ལོ།

།དེ་དག་གི་པོགས་འདོན་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་
ལ་ང་དང་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་ཚོ་སྐྱིད་རེ་རྗེས་སུ་བསམ་པ་དང་།
མོས་གྲུས་གཏུང་བ་བྱས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། དེ་རྣམས་གང་ལ་ཡང་ཉེད་དེ་
ཆད་དེ་གཞག་པར་བྱའོ།

Demeurant *rangbap*, il apparaît. Cependant, c'est « **trop simple pour être cru** » et nous sommes tenus loin de la non-distraktion.

Les trois corps apparaissent d'eux-mêmes, cependant c'est « **trop merveilleux pour être compris par l'intellect** » et une connaissance certaine ne peut pas naître. Sans accès à une certitude décisive, nous errons dans le samsâra.

Maintenant, abandonnant les quatre erreurs et grâce aux instructions du Maître, par la reconnaissance spontanée, abandonnant les distractions, développons une « certitude indubitable » (*nges shes*).

2 – Ultiment, l'apparition spontanée des quatre corps

Durant les sessions et entre celles-ci, demeurant en l'apparence spontanée de Mahâmudrâ, libre de toute action mentale : la multiplicité des apparences est apparence spontanée du nirmânakâya ; en celle-ci, la clarté, non-pensée libre de saisie est apparence spontanée du dharmakâya ; en la clarté sans concept, la félicité apparaît, c'est l'apparence spontanée du sambhogakâya. La nature des trois étant sans séparation, tout, ultiment, est apparence spontanée du mahâsukhakâya.

Juste ainsi, il y a « coupure en la non-pensée », c'est « [la gnose] du tel que c'est » ; sans saisie, l'apparence de la multiplicité est « [la gnose] de la diversité ». L'absence de séparation entre ces deux est « l'indissociabilité de la gnose et de son domaine ».

L'amplification de ceci : toute réalité est vacuité et absence de soi [mais,] dans l'inquiétude et la saisie d'un soi est l'errance dans le cycle, quelle tristesse ! Penser ceci, prier en une aspiration profonde et, en cette pensée et cette aspiration, quoi qu'il arrive, demeurer en une coupure toute ouverte.

L'évaluation de la stabilité de la pratique principale est la suivante :

།དངོས་གཞི་བརྟན་པའི་ཚད་ནི་བསྐྱེལ་རྒྱ་རྒྱུལ་ཙམ་ཡང་མེད། ཡོངས་རྒྱ་སྐྱད་ཅིག་
ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཉིན་མཚན་སྦྱོང་ལམ་ཐམས་ཅད་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་ཁོར་མོར་གནས་པའོ།

མདོར་ན་རྗེས་ནི།

སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་ངང་ནས། །བསྐྱོ་བྱ་སྐྱོ་བྱེད་དམིགས་པའི་དུག་
བཙོམ་སྟེ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱེད་སེལ་ལ་མི་བསྐྱོ་ཤེས་གྱུར་ནས། །དགོ་ཀུན་རྣམ་མཁུའི་
སངས་རྒྱས་བསྐྱོ་བར་ཤོག།

།ཅེས་སོགས་བསྐྱོ་བ་དང་སྐྱོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་འདེབས་པ་ནི་མན་ངག་དམ་པ་ཡིན་
ལོ།

།ཉིད་ལུ་ཡན་ལག་གི་ཚོས་རྐྱེད་ལས་ལྟ་བུའི་བྱིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཟུ་མའི་ཉམས་ལེན་
མདོར་བསྐྱེད་པ་འདི་ཡང་ལུང་སྟོང་སྐྱོན་སྐྱོན་པས་རང་གི་སྤྱོད་བ་དང་སྐྱུར་ནས། །གནས་མཚན་ག་
དཔལ་རི་བོ་ཆེར་སྐྱུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་བཀའ་བཅུ་པ་སྟོ་གོས་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་ལོ། །སྐྱོ་
མཛུ་ལོ། །།

alors qu'il n'y a même plus un atome de cause de méditation ni un seul instant de cause de distraction, en toutes les activités quotidiennes, jour et nuit, demeurer continuellement en la non-conception.

III – LA CONCLUSION

Pour résumer :

*Depuis la sphère de la vacuité et de la compassion inséparables,
Sont vaincus les poisons des représentations de ce qui est à dédier et de celui
qui dédie :
L'absence de dédicace en l'espace de la réalité est comprise,
Et celui qui connaît toutes les vertus les dédie à l'éveil.*

Ainsi et avec d'autres paroles, sont accomplis dédicaces et souhaits parfaitement purs. Ce sont des instructions orales authentiques.

Ces instruction sur la vue, un résumé de la pratique du *Mahâmudrâ Reliquaire*, appartiennent au cycle d'enseignement des *Développements Quintessentiels*. Elles viennent du Fou de la Plaine Vide (Lungtong Nyönpa, Thangtong Gyelpo). Grâce à lui il fut expérimenté puis, en le lieu sublime de Riwoché, ces paroles furent écrites par Lodrö Gyaltzen, dixième détenteur de la lignée. *Sarva Mangalam*.

༡༡། ཁི་གུའི་ཡན་ལག་ལམ་ཁྱེར་གསུམ་གྱི་བྲིད་བཞུགས་སོ།།

ནམ་གྲུ་སྤྱུ།

ཡེ་ཤེས་གྱི་མཁའ་འགོ་མ་ནི་གུ་མའི་སྒྲན་བརྒྱུད་གྱི་ཡན་ལག་སྐོར་ལས། འཕྲུགས་
མེད་ལམ་ཁྱེར་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བ་ལ་བཏེན་ནས་གྲུ་མ་ལམ་དུ་
ཁྱེར་བ། ཡི་དམ་ལམ་དུ་ཁྱེར་བ། སྤྱུ་མ་ལམ་དུ་ཁྱེར་བའོ།

།དང་པོ་ནི། རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ། པོ་ལས་བརྒྱ་འདབ་མ་བཞི་
པ། དེའི་ལྷོ་བ་དང་འདབ་མ་རྣམས་སུ། ཨ་ལས་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་རེ་རེ། དེའི་
དབུས་སུ་ཅུ་བའི་གྲུ་མ་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་སྤྱུ་མ་དོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པ་རྗེ་
དང་དྲིལ་བུ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱོལ་བ། འཁར་དུ་དགྲེས་རྩོར་དཀར་པོ་རྗེ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ཐུགས་
ཀར་བསྐྱོལ་བ། ལྷོར་གསང་བ་འདུས་པ་སེར་པོ་རྗེ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱོལ་
བ། རུབ་ཏུ་མ་རྒྱ་ལྷ་དམར་པོ་གོང་དང་འདྲ་བ། བྱང་དུ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལྗང་གུ་
གྱི་གུག་ཐོད་བྲག་ཐུགས་ཀར་སྟེང་འོག་ཏུ་འཛིན་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རུས་པ་དང་རིན་པོ་
ཚེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པར་བསྐྱེད། དེ་དག་གི་དབུལ་བར་ཨོྲི་དཀར་པོ། མགྱིན་པར་
ཨུལ་དམར་པོ། ཐུགས་ཀར་རྩྱུ་རྩྱུ་ལོ། ལྷོ་བར་རྩྱུ་རྩྱུ་ཚོགས་པ་དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་
པས་རང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་གྲུ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤྱོན་
བྲངས་ལ་བསྟེན། རིགས་ལྷ་སྤྱོན་བྲངས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་བས། ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱལ་
བ་རིགས་ལྷས་དབུ་བརྒྱན་པར་བསྐྲེལ་སེལ། གྲུ་མ་རིན་པོ་ཚེས་བདག་ལ་མཛེན་པར་
དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ།

LES DÉVELOPPEMENTS DES DHARMAS DE NIGUMA
— LES TROIS INTÉGRATIONS —

Namo guru

Dans le cycle des développements de la lignée de bouche à oreille de la dâkinî de gnose Niguma sont trois pratiques d'intégration infaillibles : l'intégration du maître en s'appuyant sur les apparences ; l'intégration du yidam ; l'intégration de l'illusion.

I – L'INTÉGRATION DU MAÎTRE S'APPUYANT SUR LES APPARENCES

Dans l'espace devant soi, de **Pam**, un lotus à quatre pétales ; au centre et sur chacun de ses pétales, de **A**, des mandalas de lune. Sur celui du centre, le Maître-source, Chakrasamvara, blanc, une face, deux bras, tenant cloche et vajra croisés au niveau du cœur.

À l'Est, Hevajra, blanc, tenant cloche et vajra croisés au niveau du cœur ; au Sud, Guhyasamâja, jaune, tenant cloche et vajra croisés au niveau du cœur ; à l'Ouest, Mahâmâyâ rouge, tenant cloche et vajra croisés au niveau du cœur ; au Nord, Vajrabhairava, vert, tenant trigu et kapâla de sang au dessus et en dessous du cœur.

Tous sont imaginé parés d'ornements d'os et de bijoux. Au front, **Om**, blanc ; à la gorge, **Âh**, rouge ; au cœur, **Hûm**, bleu ; à l'ombilic, **Hûm**, multicolore.

De la lumière en irradie et tous les maîtres, yidams et bouddhas sont invités et absorbés sous l'aspect de déités de gnose semblables à eux-mêmes.

Les bouddhas des cinq familles sont invités, ils confèrent l'initiation et couronnent (chacune des déités) auxquelles on adresse la prière :

Précieux maître, conférez-moi véritablement l'initiation.

ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ལྷ་མའི་དདམས་བཞུགས་མོ་དཀར་པོ་བྱུང་། རང་གི་
 དདམས་པར་ཐོམ། ལུས་དབང་ཐོབ་པ་སོགས་གོང་གཏུམ་མོ་དང་འབྲ། མགོན་པ་ནས་
 ཡུལ་དམར་པོ་བྱུང་། རང་གི་མགོན་པར་ཐོམ། ཐུགས་ཀ་ནས་རྩྭ་སྲོན་པོ་བྱུང་། རང་
 གི་ཐུགས་ཀར་ཐོམ། དེ་ནས་སྤྱོགས་བཞིའི་ལྷ་བཞི་པོ་དེ་གཙོ་བོ་ལ་ཐོམ། དེ་གདན་དང་
 བཅས་པ་འོད་དུ་བྱ་བྱུང་སོང་བ་དང་རང་ལ་ཐོམ་པའི་རང་དུ་མ་ཉམ་པར་བཞག་གོ།

།དེ་ནས་སྐྱུ་བས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་སོགས་གྱི་སྲོན་འགོ་
 རྣམས་བསྐྱོམ། དེ་ནས་རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་སྐྱེ་བོར་པད་ལྷའི་གདན་ལ་ཙུ་བའི་
 ལྷ་མ་འཕྲུལ་ཡལ་ལེ་བ་སྐྱེ་མདངས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བསྐྱོམས་ནས་བདག་གིས་བྱང་བྱངས་
 པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བསམ་ཞིང་། ལྷ་
 མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདག་འཛིན་སློལ་ཡིས་ཐོངས་པར་བྱིན་གྱིས་སློབས།
 །དགོས་མེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་སློབས། །སྐྱེ་ལུས་མི་ལམ་འབྱོངས་པར་བྱིན་གྱིས་
 སློབས། །འོད་གསལ་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་སློབས། །ཞེས་
 གསོལ་བ་བཏབ་ཏུ་བཏབ། དེ་ནས་གཟུགས་གང་སྐྱང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་དའི་ལྷ་མ་དམ་
 པ་ཡིན་སྐྱེ་དུ་བསམ། །བྱང་པར་ཆགས་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་སྐྱབ་པ། ཞེ་སྐྱང་གི་ཡུལ་
 གྱི་མི་སྐྱབ་པ་སོགས་ལྷ་མར་མོས་པའི་དྲན་པ་ཡོལ་ཉམས་པ་བྱུངོ།

།དེ་ནས་དའི་ལྷ་མ་འདིས། རང་འདི་ལྟར་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་ནས་ཐར་པ་ལྷན་མེད་
 པ་ལ་བཀོད་པ་དྲིན་ཆེ་སྐྱེ་དུ་བསམས་ལ། ཐུག་མཚོད་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱུངོ།

།དེ་ནས་ཅིར་སྐྱང་ཐམས་ཅད་ལྷ་མར་ཐག་བཅད། ལྷ་མ་རང་སེམས་སུ་ཐག་བཅད།
 རང་སེམས་སྐྱོས་བྲལ་དུ་ཐག་བཅད་ལ། སྐྱང་སྤོང་བྱང་འཕྱུག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལྷང་ཞིང་།
 དའི་རང་ནས་བསྐྱོ་བ་སྐྱོན་ལམ་རྣམ་དག་གདབ་པར་བྱུངོ།

Après avoir ainsi prié, du front du maître vient un **Om** blanc absorbé en mon front, j'obtiens l'initiation du vase, etc., Comme pour Tumo. De sa gorge vient un **Âh** rouge absorbé en ma gorge, etc. De son cœur vient un **Hûm** bleu absorbé en mon cœur, etc. Puis les quatre déités des quatre directions se résorbent en l'aspect central qui, avec son siège, devient un globe multicolore qui se résorbe en moi. Rester alors absorbé en cet état.

Ensuite, méditer les préliminaires : refuge, bodhicitta, la considération de la mort, de l'impermanence, etc. Puis, se représentant comme le yidam, au sommet de notre tête, sur un siège de lotus et lune est le Maître-source, radieux, avec un sourire joyeux. Alors, comme si nous conduisions le chant de tous les vivants, nous adressons ensemble une prière :

*Précieux maître, je vous prie,
Inspirez que mon esprit renonce à saisir l'ego ;
Inspirez que naisse en moi le non attachement ;
Inspirez que je réalise l'illusion et le rêve ;
Inspirez la réalisation de la Claire Lumière, Mahâmudrâ.*

Après avoir prié intensément, quelles que soient les formes qui apparaissent, on se dit : « C'est mon sublime maître. »

Particulièrement, que ce soient des formes plaisantes, objets d'attraction ; déplaisantes, objets d'aversion, ou autres, on ne laisse jamais diminuer la vigilance qui les envisage comme le maître.

Puis on se dit que le maître fait preuve d'une immense bonté en libérant ainsi quelqu'un comme nous du samsâra, nous établissant en l'insurpassable libération. Nous lui rendons alors hommage, lui faisons offrande, etc. par le service à sept branches.

Ensuite, avec la conviction que toute apparence est le maître, que le maître est notre propre esprit et que notre propre esprit est au-delà de toutes les catégories, pratiquer en l'union des apparences et de la vacuité et, dans cet état, réciter une dédicace et des souhaits tout purs.

ཁག་ཉིས་པ་སྐྱེད་བའ་བ་ཆེན་ནས་ཡི་དམ་ལམ་དུ་བྱེད་བའི།

རང་གི་མཉམ་ཉམ་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་བཞི་པའི་ལྟེ་བ་དང་འདབ་མ་རྣམས་གྱི་སྐྱེད་དུ་སྐྱེ་བའི་
དགྱིལ་འཁོར། དེའི་དབྱུས་སུ་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་མཛད་གོ་དཀར་ལ་སྐྱེ་བའི་མདངས་
ཚགས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྗེ་རྗེ་དང་བྱིལ་བུ་འཛིན་པས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་པ།
རུས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པ། དེའི་པང་ན་ཡུམ་རྗེ་རྗེ་པག་མོ་སྐྱེ་མཛད་གོ་དམར་མོ་གྱི་
གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་ཡབ་ལ་འབྱུང་པ། ཤར་གྱི་འདབ་མ་ལ་མཁའ་འཕྲོམ་དཀར་
མོ། བྱང་དུ་ལྷ་མ་ལྷང་གྲུ། རུབ་ཏུ་ཁར་རྗེ་ཉེ་དམར་མོ། ལྷོར་གཟུགས་ཅན་མོ་སེར་
མོ་རྣམས་གཡམས་གྱི་གྲུག་ཕྱུར་ཞིང་གཡོན་ཐོད་ཐུག་ཕྱགས་ཀར་འཛིན་པ། བྱུ་མོ་ན་ཁ་ལྷོ་
ག ཞབས་གཡམས་བརྒྱུད་ས་པས་རོའི་གདན་མནན་ཅིང་། གཡོན་བསྐྱེད་པས་སྐྱིལ་
གྲུང་སྐྱེད་པའི་གར་སྟབས་གྱིས་བཞུགས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རུས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེས་
བརྒྱན་པ། མེ་རི་འབར་བའི་དབྱུས་ན་བཞུགས་པའོ།

ཁྲེན་ས་གོང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག ཁྲེན་བསྐྱེད་པས་རིགས་ལྷན་དབྱེ་བརྒྱན་
པར་བསམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བདག་ལ་མངོན་པར་དབང་
བསྐྱེད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། གོང་ལྗང་གཅོ་བའི་གནས་གསུམ་
ལས་ཡི་གེ་འབྲུག་སུམ་བུ་དང་། རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཐིམ། དབང་གསུམ་ཐོབ།
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སོ་སོའི་སྐྱིབ་པ་དག ཁལ་བསྐྱེད་རིམ་རྗེས་རིམ་བསྐྱེད་རྗེས་
བྱེད་འཕྲུག་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱས་པར་བསམ་མོ།

ཁྲེན་ས་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་བཞི་གཅོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐིམ། དེའོད་དུ་བྱ་བྱེད་སོང་སྟེ་རང་
ལ་ཐིམ་པས་དབང་བཞི་པ་ཐོབ། སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམ་མོ།

ཁྲེན་ས་རང་ཡང་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པ་ཡབ་ཡུམ། གཟུགས་སུ་སྐྱེད་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།

II – L'INTÉGRATION DU YIDAM S' APPUYANT SUR LES APPARENCES

Devant nous, un lotus à quatre pétales ; au centre et sur chaque pétale, un mandala de lune. Au centre, Chakrasamvara, blanc, d'un éclat bleuté, une face, deux bras, tenant vajra et cloche, enlaçant la yum. Il porte des parures d'os et de bijoux. Dans son giron, la yum Vajravârâhî, rouge, tient trigu et kapâla et enlace le yab.

Sur le pétale à l'Est, Dâkinî, blanche ; au Nord, Lâma, verte ; à l'Ouest, Khandaroha, rouge ; au Sud, Rûpinî, jaune. Elles brandissent un trigu de la main droite et tiennent au niveau du cœur un kapâla de sang de la main gauche. Au creux du bras, un khatvânga. Jambe droite tendue, en appui sur un siège de cadavre ; jambe gauche fléchie, en demi-asana, en posture de danse. Elles portent des parures d'os et de bijoux et demeurent au cœur d'un brasier.

Puis, les déités de gnose sont absorbées comme précédemment et, l'initiation conférée, elles sont couronnées par l'un des cinq bouddhas.

Que tous les tathâgatas veuillent me conférer l'initiation.

Ayant ainsi prié, comme précédemment, des trois lieux de l'aspect principal viennent les trois lettres, absorbées en mes trois lieux. Nous recevons les trois initiations qui dissipent les voiles du corps, de la parole et de l'esprit. Nous sommes habilités à méditer la phase de génération, la phase de perfection et l'union de la génération et de la perfection. **Nous pensons qu'en résulte la réalisation les trois corps.**

Puis, les quatre déités de l'entourage se résorbent en la déité principale yab-yum. Elle devient un globe multicolore qui fond en nous. Nous recevons la quatrième initiation et pensons que tous les voiles sont dissipés.

Puis nous méditons que nous sommes Chakrasamvara yab-yum et que toute forme qui peut apparaître est Chakrasamvara yab-yum, sans réalité, très clair.

འཁོར་ལོ་སྐྱོམ་པ་ཡལ་ཡུམ་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྐྱོམས་ལ།
 དེ་ལ་མཚོན་པ་འབྲུལ། དེ་ནས་རང་གིས་ཡི་དམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཡི་གོ་བདུན་པ་བཟླས་པས།
 གཟུགས་སུ་སྤང་བ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷུང་གསལ་བས་ཀྱང་སྤྲུགས་དེ་རི་རི་བཟང་བར་བསྐྱོམས་
 བས། སྤྲུགས་ཚད་སྤྲུགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

།དེ་ལྟར་ལྷ་དང་སྤྲུགས་སུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་སེམས་སུ་ཐལ་བཅད། རང་
 སེམས་སྐྱོམ་བྲལ་དུ་ཐལ་བཅད་ལ་བསྐྱོམ། རྗེས་བསྐོ་བ་བྱའོ།

།ཐུན་གཅིག་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་ན། སྐྱོ་བོར་གྲུ་མ་བསྐྱོམས་ལ་གསོལ་བ་གདབ།
 རང་གི་ལུས་དང་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཡི་དམ། སྤྲུགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་གསལ་
 སྐྱོང་། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་མི་ལམ་དུ་ཐལ་བཅད་ལ་བསྐྱོམ། མདོར་ན་སྐྱི་གཅིག་
 གྲུ་མ་དང་མི་འབྲལ། རང་ལུས་ཡི་དམ་དང་མི་འབྲལ། དག་གསོལ་འདེབས་སམ་
 སྤྲུགས་བཟླས་པ་དང་མི་འབྲལ། བཟའ་བཏུང་བདུད་ཚི་དང་མི་འབྲལ། དུན་རྟོག་
 ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་མི་ལམ་དང་མི་འབྲལ། མདུན་དུ་བཀའ་སྲུང་ཚེས་སྐྱོང་དང་མི་འབྲལ་
 བར་ཉམས་སུ་གྲང་བར་བྱའོ།

།འདི་ནི་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ། མཁའ་འགོའི་སྐོག་སྒྲིང་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཐེ་
 ཚོམ་མ་བྱེད་པར་ཉམས་སུ་ལེངས་ཤིག་། །ཡོ་རྫོབ་ཀྱིས་འཚང་རྒྱ་བར་དེས་པའི་མན་
 དག་གོ།

།གསུམ་པ་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་མ་ལམ་དུ་ཁྱེར་བཞི། སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་
 སུ་ཐལ་བཅད། སེམས་སྐྱུ་མ་མི་ལམ་དུ་ཐལ་བཅད་ནས་ཉིན་པར་སྐྱུ་ལུས་དང་། མཚན་
 མོ་མི་ལམ་གྱི་སྐྱོང་སྐེལ་སྐྱུལ་བསྐྱུར་སོགས་ཚེས་དུག་ཏུ་བསྟན་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་གྲང་བར་
 བྱའོ།

On leurs fait offrande et récite les sept lettres du mantra essentiel du yidam, expérimentant toute forme qui apparaît comme déité. On récite le mantra en nombre, **dans une résonance incessante**, reconnaissant toute sonorité comme mantra.

On méditera ainsi dans la certitude que tout ce qui apparaît comme déité et mantra est notre propre esprit, et que notre propre esprit est au-delà de toute détermination. En conclusion, on récitera la dédicace.

Si l'on accomplit les deux pratiques précédentes une seule session, on méditera le maître au sommet de sa tête et lui adressera une prière, puis notre corps et toutes apparences sont le yidam et on médite dans la certitude que tout son est le mantra, sonorité vide, et toute pensée, illusion ou rêve. En bref, il s'agit de pratiquer :

- sans dissocier le maître du sommet de notre tête ;
- sans dissocier notre corps du yidam ;
- sans dissocier notre parole de la prière et de la récitation du mantra ;
- sans dissocier les nourritures et boissons de l'amrita ;
- sans dissocier les pensées de l'illusion et du rêve ;
- sans dissocier ce qu'il y a devant nous (de la présence) des gardiens et dharmapâlas.

C'est l'essence des sûtras et des tantras, l'essence vitale de la dâkinî. Aussi, pratiquons sans avoir de doutes. Ces instructions amènent avec certitude à l'état de bouddha en quelques mois ou années.

III – L'INTÉGRATION DE L'ILLUSION S'APPUYANT SUR LES APPARENCES

Dans la certitude que toutes les apparences sont esprit et que l'esprit est illusion ou rêve, le jour, on pratique le corps illusoire et la nuit, le rêve avec l'entraînement, la multiplication, la transformation, la projection, comme c'est exposé dans les Six Yogas.

མཛོད་ན་སྐྱང་བ་ལམ་ཁྱེར་ནི། མིག་གི་ཡུལ་དུ་གསུགས་མཛོད་མི་མཛོད་ས། རྣ་
 བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱ་སྐྱེན་མི་སྐྱེན། སྐྱའི་ཡུལ་དུ་རྒྱ་ཞིམ་མི་ཞིམ། ལྗེའི་ཡུལ་དུ་རོ་མངར་མི་
 མངར། ལུས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རེག་བྱ་འཇམ་མི་འཇམ། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཚོས་ཡིད་འོང་མི་
 འོང་ཅི་བྱུང་ཡང་། དེའི་ངོ་བོ་ལ་ཅེ་རེ་བལྟས་ལ། སྐྱང་བ་མ་འགགས། འཛིན་པ་
 མ་ཞུགས་པར་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་མ་ཡེངས་པར་བཞག་གོ།

ཁྱེད་ལྷ་བུའི་ཚོས་གསུམ་པོ་དེ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས། ལྷ་མ་ལ་མོས་གུས་ལྷན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱུ་མ་རང་ཤར་གྱིས་སྐྱང་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བུན་འགྲོ་བ་
 དང་། མི་ལམ་རང་ཟིན་གྱིས་སྐྱོང་སྐྱེལ་སྐྱུལ་བསྐྱུར་ཡུལ་སྐྱང་གཏན་ལ་བལས་པ་དང་།
 ཉིན་པར་བྱས་རྒྱ་རྒྱ་ཚེན་པོ་གསལ་ལ་རྟོག་མེད་དུ་འཆར་བ་དང་། མཚན་མོ་ལྷ་སྐྱུ་རང་ཤར་
 དང་། འོད་གསལ་ཕྱོགས་མེད་དུ་འཆར་བ་རྣམས་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བས། ཐེ་
 ཚོམ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལོངས་འགྱུར་ཨང་།

ཉིང་ལྷའི་ཡན་ལག་ལས་འཕྲུགས་མེད་ལྷ་མ་ལམ་དུ་ཁྱེར་བ། ཡི་དམ་ལམ་དུ་ཁྱེར་
 བ། སྐྱང་བ་ལམ་དུ་ཁྱེར་བའི་མན་ངག་འདི་ཡང་ལུང་སྟོང་སྐྱོན་པས་རང་གི་སྐྱོང་བ་དང་
 སྐྱུར་ནས། གནས་མཚོག་རི་བོ་ཆེར་སྐྱུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་བཀའ་བཅུ་གྲོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་
 ཡིན། འདི་རྣམས་ནི་བསྐྱོམས་པའི་དམིགས་རིམ་ཅམ་ཞིག་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་འགྲུ་
 བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཀྱང་། འདི་ཁོ་ནས་དོན་འགྲུབ་པ་ཡོད་དོ། །བསྐྱོམས་པས་ཤེས་
 སོ། །ལམ་ཤར་པ་བྱེད་འདོད་ན་དོ་ཇི་ཇི་ཚོག་རྒྱུ་གི་སྟེང་དུ་ལྷ་མ་གོང་མའི་ཡིག་ཆ་བཀོད་པ་
 ལས་རྟོགས་དགོས། ལྷོ། །།

En résumé, l'intégration aux apparences consiste, quelle que soit l'apparence – objet visuel, beau ou laid ; objet auditif, agréable ou désagréable ; olfactif, odorant ou malodorant ; gustatif, bon ou mauvais ; tactile, doux ou rêche ; mental, plaisant ou déplaisant – à contempler, ouvert et dégagé, leur essence, sans interférer avec l'apparence, sans entrer dans la saisie, restant absorbé sans s'en distraire en la clarté-vide sans fixations.

Pratiquant ces trois enseignements, on développera pour le maître une dévotion particulière. L'illusion apparaissant spontanément, toutes les apparences s'estomperont dans l'irréalité. Les rêves étant spontanément reconnus, ils seront développés, multipliés, transformés, projetés, et on parviendra à la compréhension des apparences objectives. Le jour, Mahâmudrâ lumineux et sans pensée apparaîtra. La nuit, le corps de la déité s'élèvera de lui-même et les claires lumières apparaîtront **comme il convient** dans leurs différents aspects. Aussi pratique sans douter.

Colophon

Ces instructions sur les intégrations infaillibles du maître, du yidam et des apparences appartiennent aux *Développements Quintessentiels*. Elles ont été composées par Le Fou de la Plaine Vide, en accord avec ses expériences. Lodrö Gyaltzen, dixième détenteur de la lignée, les a mis en forme en le sublime lieu de Riwoché. Bien que ces instructions soient très concises, principalement sous formes de méditations, elles permettent à elles seules de réaliser l'essentiel. Vous le comprendrez en les méditant.

Ceux qui souhaitent des explications approfondies pourront prendre connaissance des traités que les maîtres d'antan ont composé à propos des vajrapâdas. *Ithi*.

༡༡། འོ་གུའི་ཡན་ལག་ལུས་སེམས་འཛི་མེད་གྱི་ཁྲིད་བཞུགས་སོ།།

ལྗོ བཅོམ་གྱུ་རུ།

འདིར་ཉིད་ཁྲིད་ཡན་ལག་ལུས་སེམས་འཛི་མེད་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། འབྲུལ་འཁོར་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་གྱིས་ཅུ་ཐེག་རླུང་གསུམ་སྦྱངས་ནས། བཏམ་བཤེ་བ་ལ་ལུས་བཏམ་ཅོག་ཤུ་སྐྱིལ་གྱུང་བཏམ་བཤེ་བྱས་ལ།

སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་གྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་སྡོན་དུ་བཏང་ནས། འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། འཛི་ཞེས་པ་འདི་ལུས་འཛི་འམ་སེམས་འཛི།

ལུས་འཛི་འོ་སྟམ་ན་རྣམ་སྡིན་གྱི་ལུས་འཛི་འམ་བག་ཆགས་གྱི་ལུས་འཛི།

དང་པོ་ལྟར་ཡང་མིན་ཏེ། ལུས་འདི་ལྷན་ཅུས་པ་བགས་པ་སོགས་ཚོགས་པའི་བེམ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་ལ་འཛི་བ་ག་ལ་ཡོད། ཡོད་ན་ས་ཇོ་སོགས་གྲང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛི།

བག་ཆགས་གྱི་ལུས་གྲང་མི་འཛི་སྟེ། འཛི་ན་མི་ལམ་དུ་འཛི་བས་འཛི་བའི་གོ་ཚོད་དགོས། དེ་ལྟར་ན་མི་ལམ་དུ་ཉི་བ་མིས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་གཉིད་མི་སད་དགོས་ཏེ། ཉི་ཟེན་གསོས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟམ་དུ་བསམ་ཞིང་།

མདོར་ན་སྡོན་གྱི་ལས་གྱིས་འཕེན་པ་ཟད་ནས་རྣམ་སྡིན་གྱི་ལུས་འདི་ལ་སེམས་མ་གནས་པ་ཙམ་ལ་འཛི་བ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱིས་འཛི་བ་ཞེས་པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་བེཞེས་བསམ་ཞིང་། ལུས་འཛི་མེད་དུ་ནམ་གཏན་ལ་ཕེབ་ཕེབ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

LES DÉVELOPPEMENTS DES DHARMAS DE NIGUMA — L'IMMORTALITÉ DU CORPS ET DE L'ESPRIT —

Namo guru.

Les *Développements Quintessentiels* sont complétés ici par les instructions sur *L'immortalité du corps et de l'esprit*. Pour les pratiquer, on purifiera les canaux subtils, les tiglés et les souffles avec les *trente-deux exercices* (voir *Collection des textes Shangpa*, vol. 7, p. 267) puis, sur un coussin confortable, on se positionnera dans les points du corps, accroupi ou en asana, selon notre préférence.

I – LES PRÉLIMINAIRES

Après être entré en refuge, développé bodhicitta et pratiqué le yoga du maître, on se questionnera : ce que l'on nomme la mort concerne le corps ou l'esprit ?

- Si l'on pense que c'est le corps qui meurt, est-ce le corps résultant du karma (*rnam smin gyi lus*) ou le corps de propension (*bag chags kyi lus*) ?

Ce n'est pas le corps résultant du karma, car ce corps n'est que l'assemblage de choses inanimées – chair, sang, os, peau... Dans ceux-ci, où serait la mort ? Pourquoi alors la terre, les pierres et les autres choses inanimées ne mourraient-elles pas ?

Le corps de propension ne meurt pas non plus. S'il mourait, mourir en rêve serait vraiment mourir, et le rêveur qui meurt dans son rêve ne devrait pas se réveiller car mort on ne ressuscite pas.

En résumé, la mort est un concept qui désigne simplement que l'esprit ne demeure plus dans le corps, les inductions du karma antérieur qui le produisait s'étant épuisées. Ainsi ce que l'on nomme « mort » n'existe pas fondamentalement. On y réfléchit et médite jusqu'à une certitude vraiment indubitable de la non-mort du corps.

།སེམས་འདི་འཆིའོ་སྐྱམ་ན། དེ་ལ་སེམས་འཆི་མེད་རང་གོ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་གདམས་
བ་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ལ། སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་སྡོན་དུ་བཏང་ནས།

རང་སྐྱད་ཅིག་གིས་བརྒྱ་ཉི་མ་འཛིགས་བྱེད་དུས་མཚན་མའི་སྟེང་དུ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་སྐྱུ་
མདོག་སྡོན་པོ་ཞབས་གཡམས་བརྒྱུད་ས་པས་དུས་མཚན་དམར་མོའི་ལྷོ་བ་མཚན་པ་གཡོན་

བསྐྱམས་པས་འཛིགས་བྱེད་ནག་པོའི་མགོ་བོ་བལྟ་བས་ནས་མཚན་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་པ་སྐྱུན་གསུམ་དང་ལྷན་ཞིང་ཞལ་འགྲུང་ཞིང་མཆེ་བ་གཅིགས་པ། རལ་པའི་ཐོར་

ཅོག་སྐྱུ་བོར་བཅིངས་པའི་རྩེ་མོར་རིན་པོ་ཆེ། གཡོན་ན་ཚེས་གཅིག་གི་ལྷོ་བ། འཚོགས་
མའི་སྟེང་ན་སྐྱ་ཚོགས་རྗེ་ཇེ། ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྩོམ་རྩིལ་འཛིན་པས་ཡུམ་ལ་འཁྱུང་པ།

མི་མགོ་སྐྱམ་པོ་ལྷའི་དབུ་རྒྱན། རྫོན་པ་ལྷ་བཅུའི་དོ་ཤལ། རུས་པའི་རྒྱན་དུག་དང་
ལྷན་པ། སྐྱག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་གོ་ལ་བ་གར་དགུའི་ཉམས་དང་ལྷན་པ།

དེའི་པང་ན་ཡུམ་རྗེ་ཇེ་པག་མོ་དམར་མོ་གཡམས་གྱི་གུམ་གིས་གདུག་པ་ཅན་སྤྲིགས་ཤིང་།
གཡོན་ཐོད་ཁག་འཛིན་པས་ཡབ་ལ་འཁྱུང་པ། གཅེར་བུ་སྐྱུན་གསུམ་སྐྱ་གོ་ལ་བ། སྐྱུ་

ཤ་འཁྱུས་ཤིང་རུ་མ་འབུར་བ། ཐོད་སྐྱམ་གྱི་དབུ་རྒྱན་དང་དོ་ཤལ་ཅན། རུས་རྒྱན་ལྷ་
ལྷན་ཞབས་གཡོན་བརྒྱུད་ཞིང་གཡམས་བསྐྱམས་པས་ཡབ་ལ་འབྲིལ་བ།

གཉིས་ཀའང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ཞིག་གསལ་བར་བསྐྱོམ།
དེའི་སྐྱུ་བོར་གླེ་མ་བསྐྱོམས་ལ་གསོལ་བ་གདབ་བོ།

།དེ་ནས་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་སྡོན་འགོ་ནི། ཡབ་ཀྱི་
སྐྱུ་བོའི་སྐྱ་མཚན་སྲུ་སྐྱ་ལོན་ཏུ་གསལ་བ་དེའང་མོག་མོག་པོར་བྱེད་པའི་རྩྭ་སྡོན་པོ་འོང་
ཟེར་སྡོན་པོ་འཕྲོ་བཞིག་བསམ། དེ་ནས་རྩྭ་ལས་འོད་བྱུང་བས་སྤྲིན་མཚན་ཡན་ཆད་

གསལ་སིང་སོང་། དེ་ནས་ཤངས་ཡན། སྐྱུན་ཚ་རྒྱན་གསལ་བའི་སྐྱུན་གསུམ་ཚིག་
ཚིག་པ། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་མགྲིན་པ། ཕྱགས་ཀ །ལྷོ་བ། གསང་གནས་ཀྱི་

• Si l'on pense que c'est l'esprit qui meurt, on pratiquera les instructions essentielles suivantes nommées *Immortalité spontanée de l'esprit*.

Après être entré en refuge et développé bodhicitta :

En un instant, sur lotus, soleil, Bhairava et Kâlarâtrî, nous sommes Chakrasamvara, bleu, jambe droite tendue, écrasant le ventre de Kâlarâtrî rouge, jambe gauche fléchie, écrasant la tête, rentrée, de Bhairava noir ; une face, deux bras, trois yeux, le visage changeant, montrant les crocs ; de longs cheveux liés en chignon au dessus de la tête avec, au sommet un joyau, à gauche une lune du premier croissant, sur la touffe est un vishvavajra ; tenant cloche et vajra, enlaçant la yum ; couronné de cinq crânes humains ; un sautoir de cinquante têtes humaines charnues ; les six parures d'os ; une jupe en peau de tigre ouverte ; dans les neuf expressions de la danse.

Dans son giron, la yum, Vajravârâhî rouge tient dans la main droite un trigu, menaçant les méchants, et dans la main gauche un kapâla de sang ; enlaçant le yab, nue, trois yeux, cheveux lâchés, pulpeuse, avec une poitrine rebondie ; elle porte une couronne de crânes, un sautoir et les cinq ornements d'os ; jambe gauche tendue, jambe droite fléchie, enlaçant le yab.

Tous deux résident au cœur d'un brasier de gnose. On les médite clairement et, au sommet de leurs têtes, on imagine le maître et lui adresse une prière.

II – LA PRATIQUE PRINCIPALE

1 – Les préliminaires

Au sommet de la tête du yab, à la racine des cheveux, nous méditons un *Hûm* bleu irradiant une lumière bleue dont l'intensité atténue la clarté de la déité. Du *Hûm*, elle illumine d'une vive clarté d'abord au dessus du *mintsam*, puis au dessus du nez, aux trois yeux écarquillés puis, progressivement, à la gorge, au cœur, à l'ombilic, au dessus du lieu secret de

སྤྱིར་མཚམས་ཡན་ཆད། དེ་ནས་ཕུས་མོ་ལོང་བུ་སེན་མོ་ཡན་ཆད་གསལ་སིང་བ་བྱུང་
བྱུང་བར་བསྐྱོམ། ཡབ་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱིང་བའོ།

།དེ་ནས་ཡང་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་སྤོན་པོ་བྱུང་། ཚངས་བྱུག་ནས་མར་སོང་བས་ཤངས་
དང་མགྲིན་པ་ཡན་ཆད་སྤོ་སང་སོང་། དེ་ནས་བྱུགས་ཀ། །སྤྱེ་བ། གསང་གནས།
ཕུས་མོ། ལོང་བུ། སོར་མོའི་ནང་ཡན་ཆད་སྤོ་སིང་ངེ་བའོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ།
ཡབ་ཀྱི་ནང་སྤྱིང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུམ་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་སྤོང་གི་སྐྱ་མཚམས་སུ་བའྱི་དམར་པོ་
འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོ་བཞིག་བསམ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་བྱུང་ནས་གོང་བཞིན་
ཡུམ་ཀྱི་སྤྱི་ནང་གཉིས་སུ་སྤྱུངས། །བྱད་པར་ལྷ་ག་དང་། ལུམ་དམར་སིང་ངེ་བ་བསྐྱོམ་
པ་ནི་ཁ་དོག་གསལ་འདེབས་པའོ།

།དེ་ནས་ཡབ་ཀྱི་སྤྱི་ནང་དུས་མ་ནས་རིམ་བཞིན་གསལ་འདེབས། རལ་པའི་ཐོར་
ཅོག། རྫོང་རྒྱལ་འཛིན་ལུགས། ཞལ་མཆེ་བ་བཞི་གཅིགས་པ། ཞབས་ཀྱི་འཆག་
སྤྱབས། སྤྱེག་པ། མེ་ཕུང་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ནས་གསལ་འདེབས་པ་ནི་དབྱིབས་
བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུམ་ལ་ཡང་དབྱིབས་རེ་རེ་ནས་བསྐྱོམ།

དེ་ནས་ཡབ་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་ལོང་བུ། ལྷ་སྤྱེད། སྤྱོད་གས་རྩེ་རྩེ། ལའོར་ལོ། ལྷ་
ཆ། མགུལ་རྒྱུ། གདུ་བུ། ལྷ་རགས། ཐལ་ཆེན་ཏེ་རུས་པའི་རྒྱུན་དུག། ལི་
མཐོ་སྐམ་སྤོན་གྱི་དབྱུ་རྒྱུན་དང་དོ་ཤལ། ཡུམ་ལ་འང་ཐལ་ཆེན་མ་གཏོགས་རུས་རྒྱུན་ལྷ།
མཐོ་སྐམ་གྱི་དབྱུ་རྒྱུན་དང་དོ་ཤལ་སོགས་རིམ་བཞིན་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྒྱུན་གསལ་འདེབས་པའོ།

།དེ་ལྟ་བུའི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའང་གསལ་སྤོང་བདེ་ཆེན་ལྷུང་འཇུག་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བཞིག་བསྐྱོམ། །དེ་ཡང་གསལ་བའི་ངོས་ནས་མ་འདྲེས་ལ་ཡོངས་སུ་རྩེ་གས་
པ། སྤོང་པའི་ངོས་ནས་རང་བཞིན་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསམས་

l'union, puis aux genoux, aux chevilles, jusqu'aux bouts des ongles des pieds. C'est la purification extérieure du yab.

Puis, de nouveau, la lumière bleue irradie du *Hûm*, descend par l'orifice de Brahmâ et devient bleu vif au dessus du nez, de la gorge, puis du cœur, de l'ombilic, du lieu secret, des genoux, des chevilles et des ongles ; on l'imagine d'une nature lumineuse. C'est la purification intérieure du yab.

De même, au sommet de la tête de la yum, à la racine des cheveux, on imagine un *Vam* rouge, irradiant une lumière rouge purifiant l'intérieur de la yum, comme pour le yab. Particulièrement, on imagine sa vulve et ses seins rouge-vif.

Puis, on se représente clairement les différents aspects de la forme du yab progressivement depuis son troisième oeil, son chignon, la façon dont il tient vajra et cloche, sa bouche avec quatre canines apparentes, la posture de ses jambes, sa grâce, le globe de feu, etc. Pareillement, on se représente la forme de la yum.

Puis on imagine les parures du yab avec le joyau au sommet de la tête, la demi-lune, le vishvavajra, la roue, les boucles d'oreilles, colliers, bracelets, ceinture, cendres cinéraires, puis les six parures d'os, le diadème de crânes et le sautoir de têtes charnues. Pareillement, on se représente dans l'ordre les parures de la yum avec les cinq parures d'os sans les grandes cendres, le diadème de crânes, le sautoir, etc.

On médite ainsi le yab et la yum comme l'union de la clarté-vidé et de la grande félicité, qui est par nature Claire Lumière. Du point de vue de la clarté, ils sont parfaits et sans imprécisions ; Du point de vue de la vacuité, leur nature ne consiste en rien, c'est une nature lumineuse.

ལ། འདི་ལྟ་སྤྱུང་འདུག་གི་སེམས་ཉིད་ལྟ་སྐྱུར་སྐྱུང་བ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་ལོགས་སུ་སྤྱི་རེལ་གྱི་དོན་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐག་ཚད་ཚོད་བསྐྱེམ། དཔེ་རྒྱུ་ལམ་དང་རྒྱ་རྒྱ་བཞིན། དེ་ཡང་རྒྱུ་ལམ་དུ་ཡུལ་སྐྱོ་ཚོགས་ཤིག་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་། ཡུལ་གྱིས་རྒྱུར་འོང་བ་ཡང་མེད། རང་སེམས་གྱིས་མར་སྤྱིན་པ་ཡང་མེད། སེམས་ཉིད་བག་ཚགས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཉིད་སྐྱོ་ཚོགས་སུ་སྐྱུང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་ལོགས་སུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དཔེ་རྒྱུ་ནང་གི་རྒྱ་བ་ལས་ཤེས་སོ།

ཁོ་བཞིན་དུ་རང་སེམས་འོད་གསལ་ལྟ་སྐྱུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དེ་གང་ནས་བྱོན། གང་དུ་བཞུད། གང་ན་གནས་བཏྟགས་པས་གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱོན། གང་དུ་འདུལ་མི་བཞུད། གང་ཡང་མི་གནས་པར་གསལ་སྟོང་རྒྱང་འཇུག་སྐྱོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་ཐག་བཅད། དེ་འདྲའི་རང་སེམས་ལྟ་སྐྱུ་དང་དབྱེར་མེད་འདི་སངས་རྒྱུས་འདས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས། མ་བྱོན་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར། ད་ལྟ་བ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས་སོ་སྐྱེམ་དུ་བསྐྱོམ་མོ།

ཁག་ཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། སེམས་གསལ་སྟོང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་འདི་འཆི་མེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ལ། འཆི་མེད་གྱི་དམིགས་པ་ལ་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་མ་གཟིགས་པའི་རང་སེམས་གསལ་སྟོང་དེ་ལ་ན་བམ་གྲུབ་སྟེ། ན་བར་སྐྱུང་བ་དེ་རང་སེམས་ལས་ཉོན་མྱོ་བྱུར་བ་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་ལ་ན་བའི་རྒྱ་མེད། དེ་མེད་པས་འབྲས་བུ་ན་བ་ཡང་མེད་དོ་སྐྱེམ་དུ། སེམས་ན་མེད་དུ་རྟོགས་རྟོགས་སྐྱོམ་མོ།

ཁག་ཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་སེམས་དེ་ལ་འཆི་བམ་གྲུབ་སྟེ། འཆི་བཞེས་པ་ལུས་བཅས་སོ་འདི་དང་། རྣམ་རྟོག་སྐྱོ་བྱུར་བ་དེ་བྲལ་བར་སྐྱུང་བ་དེ་ལ་བཏྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི།

On les médite dans la certitude qu'ils sont notre propre esprit-en-soi apparaissant comme corps de déité et qu'ils n'ont aucune existence comme réalité extérieure, suivant l'exemple du rêve ou de la lune sur l'eau. En effet, lorsque l'on rêve d'un objet onirique, cet objet ne vient pas dans l'esprit, pas plus que l'esprit ne va à lui. C'est l'esprit en soi qui, sous le pouvoir des tendances, apparaît lui-même sous différentes formes qui n'ont aucune réalité extérieure. On peut aussi le comprendre avec l'exemple de la lune sur l'eau.

Ainsi examinons notre esprit, claire lumière, corps de déité très clair : d'où vient-il, où va-t-il, où demeure-t-il ? On arrivera à la conclusion définitive qu'il ne vient de nulle part, ne va nulle part ni ne demeure nulle part, union de la clarté et de la vacuité, libre de toutes déterminations.

On médite, considérant que notre esprit, indissociable du corps de la déité, n'a pas été vu par les bouddhas du passé, ne sera pas vu par ceux du futur et n'est pas vu par ceux du présent.

2 – La pratique principale

Pour méditer l'immortalité de l'esprit, clarté-vidé sans nature propre, voici *Les quatre séquences de l'immortalité* :

- Dans notre esprit, clarté-vidé, invisible pour les bouddhas des trois temps, la maladie n'a pas d'existence. Ce qui apparaît comme maladie est une apparence notre esprit, affligé par un karma négatif adventice.

Aussi, du point de vue ultime, il n'est pas de cause de maladie et, sans cause, le fruit, la maladie, est aussi inexistant. On médite ainsi jusqu'à réaliser que l'esprit est fondamentalement exempt de maladie.

- De même, en cet esprit la mort est inexistante. Ce n'est qu'un simple concept désignant la séparation apparente de ce corps inanimé et de ses pensées adventices. Examinant ceci minutieusement, nous méditons

བཏགས་ཤིང་དཔུང་ན་འཕོ་བྱེད་འཕོ་བྱེད་དང་བུལ་བ་གང་དུ་འང་མི་བདེན་པའི་སྤོང་ཉིད་དུ་ནམ་
ཐག་མ་ཚེད་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ།

།གསུམ་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་སེམས་དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་འདུག་གམ་མི་འདུག་བལྟས་
པས་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་མེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་དང་སངས་རྒྱལ་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་འོད་གསལ་སྤོང་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་དོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་
དག་དེ་སློབ་བྱེད་མ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་
ནི་སྟེ་དུ་བསྐྱོམ་མོ།

།བཞི་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་སྐྱུ་རང་སེམས་གསལ་སྤོང་དེའི་རང་བཞིན་ལ་བསམས་
ན་འཁོར་བ་མ་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་བ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས། འཁོར་བར་འཁོར་ལམ་ལ་
མ་གྲུབ་སྟེ་དུ་འཁོར་བ་རང་སེམས་འབྲུལ་པའི་སྤོང་བར་ཐག་ནམ་ཚེད་ཚེད་བསྐྱོམ་མོ།

།གསུམ་པ་རྗེས་ནི། དེ་ལྟར་རང་སེམས་འཆི་མེད་དུ་ཐག་བཅད་དེ་དེས་ཤེས་བསྐྱེད་
ལ་ཡིངས་མེད་དུ་བསྐྱོམ། ལྷ་མ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ། སེམས་ཅན་ལ་སྤྲིང་རྗེ་
བསྐྱོམ་པ། དགོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྗེས་གསུང་དུ་བསྐྱོ་བས་བོགས་འདོན་
ན་མཚམས་མེད་པ་ལྷ་བྱས་པ་ཡང་འཆི་ཁའམ་བར་དོར་འཚང་རྒྱན་སྒྲིབ་པ་རྒྱུད་ཞིང་སྐལ་བ་
དང་ལྷན་པ་ནི་རྒྱན་དུ་སྐྱོམ་པ་ལྷ་ཞེས།

།འཆི་ཁར་སྐྱུ་ཡིངས་རྗེས་སམ་ཆེད་ཅམ་གསལ་བས་ཀྱང་སྐྱོགས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་
རམ། དུངས་པའི་རྗེས་བྱེད་རྗེས་བྱེད་པའམ། ཚེས་བཙུག་ཉིམ་གསལ་པ་དང་ཟླ་བ་
འཆར་བ་དུས་མཉམ་པ་བཞིན་དུ་བར་དོར་རྒྱལ་བ་ཡིངས་སྐྱུར་སངས་རྒྱལ་ཏེ། ཚེས་སྐྱུ་
ལས་མ་གཤམས་པར་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
ལྷན་གྲུབ་རྒྱུན་ཚད་མེད་པར་བྱེད་དོ།

jusqu'à arriver à la conclusion que l'esprit n'a pas de réalité où que ce soit et qu'il est vacuité, sans transmigration ni transmigrateur (*'pho bya 'pho byed*).

- En cet esprit on examine s'il y a ou non quelque chose qui s'éveille. Il n'y a pas « quelque chose » qui s'éveille car la nature de l'esprit d'un être ordinaire et d'un bouddha est dans les deux cas indissociable de la Claire Lumière, vacuité. On médite alors, considérant que « bouddha » est simplement un nom qui désigne la nature pure de l'esprit libre de toutes souillures adventices.

- Considérant la nature du corps divin et de notre esprit, clarté-vidé, le samsâra n'a pas d'existence réelle et celui qui y transmigre n'en a pas plus. On médite jusqu'à la conclusion que le samsâra est une apparence illusoire de notre esprit.

3 – La conclusion

On arrive ainsi à la certitude de l'immortalité de notre esprit. Pratiquons sans distractions pour développer cette reconnaissance.

Si de plus on stimule la pratique en adressant des prières au maître, méditant en développant amour-compassion pour les vivants et faisant dédicace au parfait éveil pour le bien de tous ceux-ci, même ceux qui ont commis les cinq actes à rétribution immédiate s'éveilleront au moment de la mort ou dans le bardo. Que dire alors de ceux qui ont peu de voiles, bonne fortune et méditent constamment ?

Au moment de la mort, ayant une vision claire, complète ou partielle, du corps (de la déité), ils s'éveilleront en le sambhogakâya des victorieux comme s'ils étaient catapultés, comme une pierre jetée dans un bassin limpide, comme la lune se lève alors que le soleil se couche le quinzième jour du mois. Alors, sans quitter le dharmakâya, ils accompliront continuellement et spontanément le bien des vivants, aidant chacun selon ses besoins par les deux rûpakâyas.

།དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་མེད་པར་ལམ་སྐྱབ་པའི་རྩོལ་བ་ཆེར་བྱས་ཀྱང་། རྒྱ་བསྐྱབས་
 ཀྱང་མར་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ངལ་བ་དོན་མེད་ཡིན་ཅིང་། འདི་འདྲ་བའི་གདམས་པ་
 དང་ལྡན་ཞིང་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་དེ་ནི་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅུད་ལྷུང་ནས་བཏུང་བས་ལས་
 ཉོན་འབྲུལ་པའི་གཙུག་ནང་བསལ་ནས་མཁའ་སྲོད་དུ་འགྲོ་ངེས་པའི་གདམས་པ་ཡིན་པས་
 ཉམས་སྲུ་ལེན་དགོས་སོ། །འདི་བས་ཟབ་པའི་མན་ངག་རྒྱ་བོད་གཉིས་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ།
 །པོ་གྲུང་མོ་གྲུང་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཚོ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚོས་ལགས་སོ།

།འདི་དག་གི་རིགས་པས། ལུས་བཅའ་པོ་འདི་དང་། སེམས་གསལ་སྤོང་གཉིས་ཀ་
 འཁོར་བ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འཕྲུགས་མི་འཕྲུགས། སངས་རྒྱས་ནས་འཁོར་བ་ངན་འགྲོ་
 བས་བདེ་འགྲོ་སོགས་སུ་འཕྲུགས་མི་འཕྲུགས་བལྟས་ལ། ལུས་དང་སེམས་འཕྲུགས་
 མེད་དུ་ཐག་ཚོད་ཚོད་དུ་བསྐྱོམ་མོ།

།སྤྱིང་རུས་ཅན་ཚོ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚོས་**ཉིང་ཁུའི་ཡན་ལག་**གི་ཚོས་སྐོར་ལས་
 འཚི་མེད་དང་འཕྲུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་རིམ་གསལ་བ་འདི་ཡང་། ལུང་སྤོང་སྤྱོན་པས་
 མཁའ་འགྲོའི་གསུང་བཞིན་ཉམས་སྲུ་ལྟོང་བར་བྱས་ནས། གནས་མཚེག་རི་བོ་ཆེར་སྐྱབ་
 ལོ་ལྷོ་བ་དུག་པའི་ཚོས་བརྒྱུད་ནས་བདུན་པའི་བཙོ་ལྷའི་བར་ལ་ཉིང་ཁུའི་ལུས་ཡན་ལག་དང་
 བཅས་པ་ཚང་བར་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་བཀའ་བཅུ་པ་སྤོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ཡིན། དམ་
 ཚོས་འདི་རྩོལ་བཞིན་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་ཚོ་འདིའི་འབྲི་བ་བཅད་པས་དོན་ཚེན་འགྲུབ་པའི་
 གཏན་གྱི་རྒྱས་ལེགས་སུ་འགྲོ་བར་འདུག་པས། ཐམས་ཅད་རྩོལ་བ་བསྐྱེད་ལ་རེམས།
 དགོའོ། །།

Si l'on ne reçoit pas de telles instructions, on peut pratiquer la voie vainement, faisant de grands efforts qui reviendraient à baratter de l'eau pour en obtenir du beurre. En revanche, recevoir ces instructions et les pratiquer revient à s'abreuver du nectar quintessentiel de tous les sùtras et tantras. Ces instructions éliminent infailliblement la maladie chronique des illusions du karma négatif et nous conduisent à l'expérience de l'espace ultime, aussi faut-il les pratiquer. En Inde ou au Tibet, il n'est d'instructions plus profondes. Ce sont des enseignements qui permettront aux hommes et femmes doués et diligents d'atteindre l'état de bouddha de leur vivant.

On méditera aussi en (reprenant) cette (séquence) logique, considérant si ce corps inanimé et l'esprit, clarté-vide, errent ou n'errent pas du samsâra à l'état de bouddha, de l'état de bouddha au samsâra, des existences inférieures aux existences supérieures, jusqu'à arriver à une conclusion indubitable sur la non-errance du corps et de l'esprit.

Ces séquences de pratique limpides sur la non-mort et la non-errance appartiennent au cycle des *Développements Quintessentiels* de Niguma, les enseignements qui conduisent les vaillants à l'éveil de leur vivant, viennent du Le Fou de la Plaine Vide, qui les a expérimentés, **comme si la dâkinî lui parlait**. Au lieu sublime de Riwoché, du huit du sixième mois au quinze du septième, en l'année du tigre, l'ensemble des enseignements quintessentiels, le corps et les développements, ont été couchés par écrit par Lodrö Gyaltsen, dixième détenteur de la lignée, La pratique adéquate de ce suprême enseignement qui coupe court aux attachements de cette vie est le moyen infaillible de réaliser le grand but. Que tous le pratiquent autant qu'ils le peuvent ! Vertu !

COLOPHON - MAI 2017

*Un original de ce texte de Thangtong Gyelpo (1361/1365-1480/1486 se trouvent dans la **Collection des textes Shangpa**, vol. 3, p. 683, et dans le gdams ngag mdzod, vol 12, p. 181. Cette traduction a été faite sous la direction de Denys Rinpoché. Elle est provisoire et nécessite des corrections.*

Ce texte est destiné aux pratiquants qui en ont reçu la transmission et sont habilités à le pratiquer. Comme tout texte du Dharma, veuillez traiter ce manuel avec le plus grand respect.

© *Denys Rinpoché – Dragyur Dzamling Künchab, Shangpa Foundation.*

LE MAÎTRE-PROTECTEUR INDISSOCIABLES DANS LA TRADITION DE THANGTONG GYELPO

EXTRAIT DES DÉVELOPPEMENTS QUINTESENTIELS
LES INSTRUCTIONS SUR LE SEIGNEUR DE GNOSE CHADRUPA

༄༅། ཉིང་ཁུའི་ཡན་ལག་ཕྱག་རྒྱལ་
ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའི་བྲིད་བཞུགས་སོ།།

Composé par
Le mahâsiddha Thangtong Gyelpo

Traduit du tibétain par
le comité de traduction de Kalu Rinpoché
Dragyur Dzamling Künchab

༡༡། ཉིང་ཁུའི་ཡན་ལག་ཕྱག་རྒྱལ།
ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའི་བྲིད་བཞུགས་སོ།།

ཁྲིམ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ལ་ན་མོ། ལྷུང་མཛེད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདིར་ཉིང་ཁུའི་
ཡན་ལག་ཕྱག་རྒྱལ་བྱུང་པོ་ལོ་པམ་གྱིས་སྤྱུར་བའི་ཁྲིམ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ། མགོན་པོ་འདིའི་
བྱིན་རྒྱུ་བས་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་གནས་དཔེན་པར་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་དུ་བཏང་ནས།

རང་གི་སྤྱི་བོར་པོ་ལས་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་པར་མ་བརྒྱུད་པའི་ལྷོ་བར་ཙམ་
ལས་ལྷ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྭ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྗེ་རྗེའི་ལྷོ་བར་
རྩྭ་སྣ་ཚོགས་གྱིས་མཚན་པ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས། འབགས་པ་
མཚོད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྱུངས། རྩྭ་འདུས་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྐྱེམ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ།
ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་སྣ་ཚོགས་རྗེ་རྗེ། གཡོན་
དེས་ཡུ་བ་བྱས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ལས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་པ། དེའི་པང་
ན་ཡུམ་རྗེ་རྗེ་སྟེམས་མ་སྐྱེམ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་མ། གཡས་གྱི་གུག་གཡོན་ཐོད་བྲག་འཛིན་པས་ཡབ་ལ་
འབྱུང་པ། གཉིས་ཀའང་རུས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པའི་དཔལ་
བར་ཚོ་དཀར་པོ། མགྲིན་པར་ཞུ་དམར་པོ། ཕྱགས་ཀར་རྩྭ་

LE MAÎTRE-PROTECTEUR INDISSOCIABLES

ADDENDA AU SÂDHANA DE CHADRUPA

*Hommage au Maître indissociable du Protecteur, hommage au prompt Chenrézi.
Pour la pratique du Maître indissociable du Protecteur – développement quintessentiel
composé par le traducteur-érudit Lama Khyungpo – le yogi ayant obtenu l'influence
spirituelle du Protecteur devra d'abord, dans un lieu isolé, entrer en Refuge et déve-
lopper bodhicitta.*

AU-DESSUS de ma tête, de **Pam**, un lotus à huit pétales, multicolore ; au centre, de **A**, le mandala de la lune ; dessus, de **Hûm**, un vishvavajra marqué au centre de **Hûm**, multicolore. La lumière qui en émane est une offrande aux âryas, dissipe les actes négatifs et voiles de tous les vivants et, revenant, devient Vajrasattva, multicolore, avec une face, deux mains, tenant à droite un vishvavajra, à gauche une cloche à manche de vishvavajra. Il enlâçe la yum.

En son giron, la yum, Vajratopa, multicolore, une face, deux mains, tenant à droite un trigu, à gauche un kapâla empli de sang. Elle enlâçe le yab.

Tous deux portent des ornements d'os et de bijoux.

Au front, **Om**, blanc ; à la gorge, **Âh**, rouge ; au cœur, **Hûm**, bleu ; au nombril, **Hûm** multicolore.

སྤོན་པོ། ལྷོ་བར་རྩྱུ་སྤྱོད་ཆོག་ལ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་གྲམ་
ཡི་དམ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས།

རྩྱུ་རྩྱུ་བོ་རྩྱུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐིམ།།

བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་གིས་ཚེ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
བསགས་པའི་སྤྱི་གསྐྱོབ་ཉེས་ལྷུང་བྱི་མའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་
དག་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ།།

ཅེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྩུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་བདུད་ཚི་ཁ་དོག་
ལྷ་ལྷན་བྱུང་། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་སྤྱུ་གང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་
སྤྱིར་མཚམས་ནས་བདུད་ཚི་བྱུང་། སྤྱི་བོ་ཚངས་པའི་བྱ་ག་ནས་བྱོན།
སྤྱི་གསྐྱོབ་ཐམས་ཅད་དུང་ལྷའི་རྣམ་པར་འོག་སློང་དང་རྐང་མཐིལ་གཉིས་
ནས་ཐོན་པར་གྱུར་།

བསམས་ནས་དག་ཏུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བརྒྱ། མཚུགས་ཏུ།

བདག་ནི་མི་ལེས་ཚོངས་པ་ཡིས། [།དམ་ཚིག་ལས་ནི་འགལ་ཞིང་
ཉམས། །གྲམ་མགོན་པོས་སྤྱབས་མཛོད་ཅིག །གཙོ་བོ་དེ་རྗེ་
འཛོལ་བ་ཀྱི། །རྩུགས་རྗེ་ཚེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འགྲོ་བའི་
གཙོ་ལ་བདག་སྤྱབས་མཚི།།] །ཞེས་བརྗོད།

La lumière irradie des lettre, invoquant tous les maîtres, yidams et bouddhas sous l'aspect de Vajrasattva.

Jah Hûm Vam Hoh, dissous, ils ne sont plus deux.

BHAGAVÂN, veuillez accorder votre influence spirituelle afin de dissiper tous les actes négatifs, voiles, fautes, chutes et souillures accumulés depuis des vies sans commencement dans le samsâra.

AYANT ainsi prié, du **Hûm** au cœur vient l'amrita quinticolore qui emplit le corps du yab et de la yum, sort du lieu de leur union et pénètre par l'orifice de Brahmâ au sommet de ma tête. Tous les actes négatifs, voiles, sortent par les orifices inférieurs et la plante des pieds sous l'aspect d'un jus fumeux.

Méditant ainsi, réciter vocalement les cent syllabes. À la fin :

SEIGNEUR, par mon ignorance et mon aveuglement,
J'ai transgressé ou endommagé mes samayas.
Maître-protecteur accordez moi votre refuge.
Maître Vajrasattva, vous le détenteur vajra,
Dont la nature est celle de l'Immense Bonté,
En le maître de tous les vivants j'entre en Refuge.

རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་ལ་ཐེམ་པས།   རང་རྗེ་སེམས་དཔའ་
 སྐྱེལ་དོག་སྐྱེལ་ལས་པ།   སྤྱུག་གཡམས་སྐྱེལ་ལས་རྗེ་སྤྱུག་ལས་ཀར་
 གཏོད་དེ་འཛིན་པ།   གཡོན་དེས་ཡུ་བ་བྱས་པའི་རྗེལ་བྱ་དཀར་བརྟེན་
 པ།   ཞབས་གཡམས་ཅུང་ཟད་བརྒྱུངས་ཤིང་གཡོན་བསྐྱེལས་པ།   དར་
 དང་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པར་གྱུར་།   **ཞིག་ཏུ་བསམ།   དེ་ནས་**

རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་གྲོ་ལོ་ལས་པར།   རྗེ་ལས་ཉི་
 མའི་གདན་ལ།   གྲོ་ལོ་ལས་ཚོགས་བདག་དཀར་པོ་གན་རྒྱལ་དུ་འབྱེལ་
 བའི་སྟེང་དུ་རྩྭ་དཀར་པོ་ཞིག་བསམ།   དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་གདུག་
 པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད།   རྩྭ་འདུས་པ་ལས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་མགོན་པོ་སྐྱེལ་དོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་སྤྱུག་དུག་པ།   ཞབས་
 གཉིས་བཞེངས་ཐབས་སུ་བཞུགས་པ།   སྤྱུག་གཡམས་གྱི་དང་པོས་
 ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུའི་གྲི་གུག།   །བར་པས་ཐོད་པའི་སྟེང་བ།   ཐ་
 མས་རྒྱུ་མ་རུ་བྲག་ཏུ་འབྲོལ་བ།   གཡོན་དང་པོས་ཐོད་ཞབས།   །བར་
 པས་ཚེ་གསུམ།   ཐམས་རྗེ་རྗེའི་ཞབས་པ་བསྐྱེལས་པ།   སྐྱེལ་
 གསུམ་དམར་ལ་རྒྱུམ་པ།   ཞལ་བསྐྱེད་པ།   མཆེ་བ་གཅིགས་
 པ།   སྐྱེལ་མ་དང་སྐྱེ་རའི་ཨུག་ཚོམ་བརྗོད་པ།   དབུ་སྐྱེད་མར་སེར་
 གྱེན་དུ་བརྗེས་པ།   མི་མགོ་སྐྱེལ་པོ་ལྷུས་དབུ་བརྒྱན་ཅིང་།   རྗེའི་
 པ་ཞབས་འཛིག་པ་སྐྱེ་ཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན།   རུས་པའི་རྒྱན་དུག་དང་སྐྱེལ་

Ayant prié ainsi :

VAJRASATTVA fond en moi. Je deviens Vajrasattva, multicolore, tenant à droite un vishvavajra au niveau du cœur ; à gauche, une cloche à manche de vishvavajra posée sur l'aine ; jambe droite ouverte, jambe gauche repliée ; paré de soieries et de bijoux.

– Rangbap –

Ensuite :

DANS l'espace face à soi : de **Pam**, un lotus ; de **Ram**, un siège de soleil ; de **Gam**, le maître des domaines, blanc, étendu sur le dos. Dessus, **Hûm**, blanc. La lumière irradie, élimine tout ce qui est nuisible, puis se résorbe et devient le Glorieux Protecteur de Gnose, blanc, avec une face, six bras, debout.

Sa première main droite tient un trigu orné du joyau d'abondance ; l'intermédiaire, un rosaire de crânes ; la dernière, fait claquer violemment un damaru. Sa première main gauche tient un kapâla de sang ; l'intermédiaire, un trident ; la dernière, un lasso vajra.

Trois yeux ronds et rougeoyants, bouche béante, des crocs mordants, sourcils et barbe étincelants, cheveux rouge-sombre, hérissés.

Il porte un diadème de cinq têtes humaines sèches et un sautoir de cinquante têtes fraîches ensanglantées.

།གྱིས་བརྒྱན་པ། སྐྱབ་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ལ། དར་ལྗང་
 གུའི་སྐྱེ་རགས་བཅེངས་པ། ལྟོ་བ་འཕྲུང་ཞིང་ཡན་ལག་རྣམས་སྐྱོམ་
 ལ་རགས་པ། དཔལ་བར་སིན་རྩུ་རས་བྱུགས་ཤིང་། ཕྱག་ཞབས་
 རྣམས་ལ་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁས་བརྒྱན་པ། སྲུང་པོ་ཆེའི་པགས་པ་རྫོན་
 པ་གོས་སུ་གྱོན་པ། སངས་རྒྱལ་མི་བསྐྱོད་པའི་དབུ་རྒྱན་ཅན། ཡེ་
 ཤེས་གྱི་མེ་འབར་བའི་དབུ་སྐྱོད་པའི་དབུ་རྒྱན་ཅན། ཡེ་

བསམ།

དེའི་གནས་གསུམ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ཡེ་ཤེས་པ་དགུལ་གཞུག་བྱས་ལ།

[དབྱེལ་བར་ཨོ་དཀར་པོ། མགྱིན་པར་ལྷུང་དམར་པོ། ཕྱགས་
 ཀར་རྩུ་སྐྱོན་པོ། རྩུ་རྩུ་བོ་རྩོ། གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐིམ།]

དེའི་སྐྱེ་བོའ་སྐྱེད་གི་མཐོ་གང་ཅམ་གྱི་སྐྱེད་དུ་བརྒྱ་དང་ཟླ་བའི་གདན་
 ལ། ཚུ་བའི་སྐྱེམ་སྐྱེམ་དོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ།
 གཡེས་ཐོད་པའི་རྒྱ་མ་རུ རམ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། གཡེན་གསེར་གྱི་དྲིལ་བུ་
 གཡེར་ཁ་བསྐྱམས་པ། ཞབས་གཉིས་བཞེངས་ཐབས་སུ་བཞུགས་
 པ། དར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྐྱ་ཚོགས་གྱིས་བརྒྱན་པ། ཞི་ཞིང་
 འཇུམ་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ། སྐྱེམ་ཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྐྱིབ་པ་འདག་
 ཅིང་། གསུང་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱིར་མི་སྲོག་པའི་ས་ལ་འགོད་དེས་
 པ། འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོ་བཞིག་བསྐྱོམ། དེའི་ཕྱགས་
 ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། ཚུ་བརྒྱད་གྱི་སྐྱེམ་དང་ཡི་དམ་ཐམས་
 ཅད་སྐྱོན་དངས་ལ་བསྐྱིམ་མོ།

Paré des six ornements d'os et de serpents, il porte une jupe en peau de tigre nouée par une ceinture de soie verte. Il est trapu, bedonnant, avec des membres épais. Son front est oint de vermillon. Ses bras et ses jambes sont parés de clochettes et de grelots ; il porte une peau fraîche d'éléphant.

Le bouddha Akshobhya le couronne ; il demeure au milieu du brasier de gnose.

○ L'invitation de l'aspect de gnose

Au front, **Om**, blanc ; à la gorge, **Âh**, rouge ; au cœur, **Hûm**, bleu. La lumière irradie, invoquant tous les maîtres, yidams et bouddhas sous l'aspect du Protecteur de Gnose.

Jah Hûm Vam Hoh, ils ne sont plus deux.

AUNE COUDÉE au-dessus de sa tête, sur un siège de lotus et lune, le Maître-Source, blanc, avec une face, deux mains. La droite tient un précieux joyau, la gauche une petite cloche d'or. Il réside jambes tendues, paré de soieries et joyaux, paisible et souriant.

Simplement voir son corps dissipe les voiles, simplement entendre sa voix établit en l'état de non-retour. Il irradie une luminosité illimitée.

De son cœur, la lumière irradie, invitant tous les maîtres-source et de la lignée, et les yidams qui fondent en lui.

འགྲུལ་པ་བྱེད་འདོད་ན།

མགོན་པོའ་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་སྐྲགས་གྱི་སྲོང་བ་དཀར་པོ་བྱུང་། རང་
གི་ཞལ་དུ་ཞུགས། ལྟེ་བར་ཐིམ་པས་ནད་གདོན་སྲིག་སྲིབ་ཐམས་ཅད་
དག་ཅིང་བསྐྱེགས་པར་གྱུར་། **བསམ་ཞིང་།** **དག་ཏུ།**

ཨོ་བཟོ་མ་རྩ་ཀུལ་གྱི་གྲོ་ཏུ་བེ་སྐྱོན་བེ་རྩ་ཡ་ཀའི་རྩྭ་ལྟོ་ཕའ་ཕའ་སྐྱུ། **ཞེས་དང་།**
ཨོ་བཟོ་ན་ར་གྱི་གྱི་རྩྭ་ལྟོ་ཕའ་ཕའ་སྐྱུ།

ཞེས་པ་ཅི་འགས་པ་བཞུདོ། **མ་བཞུས་ཀྱང་མ་ཚང་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ།**

མདོར་ན་གྲུལ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ལ་དད་གུས་དྲག་པོ་བྱས་པས།

གྲུལ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བྱུང་ནས་
མགོན་པོའ་ཐོག་པས་མགོན་པོ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འབར། རྒྱུ་
རུའི་སྐྱ་སྐྱོག། **གྲུལ་དང་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་པར་གྱུར་།** **བསམ།**

མགོན་པོའ་ལས་འོད་ཟེར་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དམར་ལ་སྐྱུག་པ་འཕྲོས་
པས། གྲུལ་འོད་དང་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་འབར། རྒྱུ་རུ་དང་
ཐིམ་རུའི་སྐྱ་སྐྱོག། **མགོན་པོ་དང་གྲུལ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་།**

པར་བསམ་མས་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི།

ན་མོ་བྱུ་ཡ། ན་མོ་གུ་རུ་བྱུཅུ་ ཉེ་བཟོ་སྐྱི་ར་སྐྱི་རི་ལྷོ་ཀའུ་གྱི་ལྷོ་
ཚོ་ཀའུ་གྱི་ལྷོ་སྐྱི་བྱུ་བྱུ་སྐྱི་སྐྱི་ཡ་ལའ་ཅི་གཞུ་མི།

• *Si l'on souhaite faire des récitations :*

DU HÛM du cœur du Protecteur, une guirlande de mantras blanche pénètre par ma bouche et, fondant au centre (de mon corps), toutes les maladies, démons, actes négatifs et voiles sont dissipés et consumés.

Réciter vocalement autant qu'il convient :

**Om vajra mahâkâla kshim kshêtra vighnân vinâyaka
hûm hûm phat phat svâhâ.**

Et :

Om vajra nara krim krim hûm hûm phat phat svâhâ.

Si l'on ne fait pas les récitations (de mantras en nombre), ça n'est pas une faute.

• *En résumé, avec confiance et respect pour le Maître indifférencié du Protecteur :*

DU MAÎTRE viennent des rayons de lumière illimités et inconcevables qui touchent le Protecteur. Il sonne le damaru ; Maître et Protecteur sont indissociables.

Du Protecteur irradie une lumière rouge sombre, d'une nature bienheureuse. Le Maître, resplendissant de lumière et de bonheur, fait sonner le damaru et la cloche. Protecteur et Maître sont indissociables.

Ayant ainsi médité, adresser la prière :

**Namo buddhâya / namo guru bhyah / vajra vîra vîrinî
dâka dâkinî / joka jokinî / sarva buddha bodhisatvâya /
sharanam gacchami.**

གྲི་གྲི་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་ན་བཞུགས་པའི་རྩ་བ་དང་བརྒྱུད་
 པར་བཅས་པའི་དཔལ་ལྷན་གྲྭ་མ་དམ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབས་ཤིག །ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་
 ཤིག སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག དཔལ་པོ་དང་དཔལ་མོ། མཁའ་
 འགོ་དང་མཁའ་འགོ་མ། རྣམ་འབྱོར་དང་རྣམ་འབྱོར་མའི་ཚོགས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་
 པོ་ལྷག་ལྷག་པའི་ལྷ་ཚོགས་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱིབ་པ་མི་མངའ་བ། མཐུ་
 དང་རུས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ། རྒྱགས་རྗེ་ལ་སྤྱི་བཤོལ་མི་
 མངའ་བ། བྱིན་རྒྱབས་ལ་རྒྱང་རིང་བྱང་མི་མངའ་བ། བྱིད་
 རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་ཡི་སྐོ་ནས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག །གསུང་གི་སྐོ་
 རས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག རྒྱགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་
 ཤིག སྐྱ་གསུང་རྒྱགས་ཡོན་ཏན་མིན་ལས་དང་བཅས་པ་མི་ཟད་
 པའི་སྐོ་ནས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་
 ཤིག ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག འདུག་ས་འདི་རུ་
 བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག སངས་རྒྱས་རྗོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་ལ་གསོལ་
 བ་འདེབས་སོ། །དཔལ་ལྷན་ཤིག་པོ་དཔལ་ལྷག་ལ་གསོལ་ེ
 མངའ་བདག་མི་ཏྲི་བ་ཆེན་པོ་ལ་ེ ལྷུང་ཐོབ་རྒྱ་ཏུ་ལ་ཆེན་པོ་ལ་ེ

○ Prière et réception des initiations

Anjali

Kyé, kyé

ACCORDEZ-NOUS votre inspiration, glorieux et sublimes
A maîtres-source et de la lignée qui demeurez dans les
dix directions et les trois temps,

Accordez-nous votre inspiration, assemblée des déités-yidam

Accordez-nous votre inspiration, assemblée des bouddhas et
bodhisattvas,

Accordez-nous votre inspiration, assemblées des vîras et
vîrinis, dâkas et dâkinîs, yogis et yoginîs.

Assemblée des déités de Chadrupa,

Glorieux Protecteur de Gnose :

Votre gnose est sans voiles,

Votre force et vos pouvoirs sont sans entraves,

Votre compassion est sans atermoïement,

Votre influence spirituelle est sans distance.

Accordez-nous l'inspiration par votre corps ;

Accordez-nous l'inspiration par votre parole ;

Accordez-nous l'inspiration par votre esprit ;

Accordez-nous l'inspiration par vos corps,

Parole, esprit, qualités et activités illimités ;

Accordez-nous l'inspiration instantanément ;

Accordez-nous l'inspiration promptement ;

Accordez-nous l'inspiration en ce lieu même.

Nous prions le bouddha : le grand Vajradhâra,

Nous prions le glorieux et puissant Shavari,

Nous prions le grand maître Maitrîpa,

Nous prions le grand accompli Râhula,

བྱུང་ཐོབ་ཁྱུང་པོ་རྣམ་འབྱུང་ལེ། མཉམ་མེད་རིན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་
 ལེ། དཔལ་ལྷན་སྐྱེར་སྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་ལེ། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་
 གཉན་སྟོན་ལེ། ཆོས་རྗེ་སངས་རྒྱས་སྟོན་པ་ལེ། མཁས་གྲུབ་
 །འངས་སྟོན་ཆོས་རྗེ་ལེ། ལུས་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་ལེ།
 མཁས་གྲུབ་རྗེ་རྗེ་གཞིན་ལེ། མཚུངས་མེད་ནམ་མཁའི་རྣམ་འབྱུང་
 ལེ། བྱང་སེམས་སྐྱེན་པ་བཟང་པོ་ལེ། པ་ཚོད་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་
 པོ་ལེ། དུག་དུག་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ལེ། ལྷ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་
 མེད་ལེ། མགོན་པོ་ལྷ་མ་དབྱེར་མེད་ལེ། [རིན་ཅེན་རྩ་བའི་ལྷ་
 མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ།] ཞེས་སོགས་དང།

ལྷ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་བདག་ལ་དབང་བཞི་རྗེ་གསུམ་པར་བསྐྱེད་དུ་
གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་མང་དུ་བཏབ་པས།

མགོན་པོའ་དཔལ་བ་ནས་ཨོྲི་དཀར་པོ་བྱུང། རང་གི་དཔལ་བར་ཐིམ་
 [པས་བུམ་དབང་ཐོབ།] ལུས་གྱི་སྐྱིབ་པ་དག། [ལས་བསྐྱེད་རིམ་
 བསྐྱེལ་ལ་དབང། སྐྱལ་སྐྱུའི་ས་བོན་ཐེབས་ཤིང་རྟོགས་པ་སྐྱེས།]

རྗེ་དང་མཐུན།

མགྲིན་པ་ནས་ཨུུ་དམར་པོ་ཞིག་བྱུང། རང་གི་མགྲིན་པར་ཐིམ་
 [པས་གསང་དབང་ཐོབ། དག་སྐྱིབ་དག་ནས་རང་བྱིན་བརྒྱབས་ལ་
 དབང། ལོངས་ཀུའི་ས་བོན་ཐེབས་ཤིང་རྟོགས་པ་སྐྱེས།]

Nous prions l'accompli Khyungpo Neljor,
Nous prions l'inégalable Rinchen Tsöndrü,
Nous prions le grand et glorieux Kyergangpa,
Nous prions le Maître Sangyé Nyentön,
Nous prions le Seigneur du dharma Sangyé Tönpa,
Nous prions l'érudit accompli Shangtön Chöjé,
Nous prions Gyaltzen Pelzang aux grands pouvoirs,
Nous prions l'érudit accompli Dorjé Shönu,
Nous prions l'incomparable Namkhé Gyaltzen,
Nous prions le bodhisattva Jinpa Zangpo,
Nous prions le patriarche sauvage Thangtong Gyelpo,
Nous prions le Seigneur de Gnose Chadrupa,
Nous prions le Maître indissociable du Protecteur,
Nous prions le Protecteur indissociable du Maître,
Nous prions le Maître-Source de grande bonté.

MAÎTRE indissociable du Protecteur, veuillez m'octroyer
parfaitement les quatre abhishekas.

Prier ainsi de nombreuses fois.

AU FRONT du Protecteur apparaît la lettre **Om**, blanche.
Elle se dissout en mon front, dissipant voiles du corps,
l'Initiation du Vase est reçue, donnant pouvoir d'utpattikrama,
habilitant à réaliser le fruit qu'est le nirmânakâya.

De sa gorge apparaît la lettre **Âh**, rouge. Elle se dissout en ma
gorge, dissipant voiles de voix, l'Initiation Secrète est reçue,
habilitant au sacre de soi. La graine du sambhogakâya semée,
sa réalisation naît.

བྱུགས་ཀ་ནས་རྩྭ་སྒོན་པོ་ཞིག་གྱུང་། རང་གི་བྱུགས་ཀར་ཐིམ་ [བས་
ཤེར་དབང་ཐོབ། ཡིད་སྦྱིབ་དག་ནས་པོ་ཉེའི་ལམ་ལ་དབང་། ཚོས་
སྐྱེའི་ས་བོན་ཐེབས་ནས་རྟོགས་པ་སྦྱེས།]

དེ་ནས་སྐྱམ་མ་མགོན་པོ་ལ་ཐིམ། མགོན་པོ་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་
བས་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་གྱུར། ། ལ་སེམས་མཉམ་པར་བཞག།

འཕྲུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྦྱིབ་པ་དག །དབང་བཞི་པ་ཐོབ་
[སྒྲོམས་འཇུག་སྦྱིབ་པ་དག །བྱུང་འཇུག་བསམ་མི་བྱུང་པ་བསྒྲེལ་
ལ་དབང་། །སྐྱེ་བཞིའི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པར་གྱུར། །]

སྐྱམ་དུ་བསམ་མོ། །དེ་ནས་

སྐྱམ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ལ། །བདག་ནི་གུས་པས་སྐྱབས་སུ་མཆི།
།བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་མ་ལུས་སེལ་
བར་ཤོག། ། ཅེས་བསྒྲོའོ།

De son cœur, apparaît la lettre **Hûm**, bleue. Elle se dissout en mon cœur, dissipant voiles d'esprit, l'Initiation de gnose est reçue, donnant pouvoir pour la voie d'union. Graine du dharmakâya semée, sa réalisation naît en moi.

Puis le Maître fond en le Protecteur, qui fond en lumière, absorbée en moi : nous sommes unis comme le miroir et son reflet.

Demeurer l'esprit équanime, puis :

Les voiles des corps, parole, esprit dissipés, j'obtiens la quatrième initiation, donnant le pouvoir de pratiquer l'entrée en l'union inconcevable. L'accomplissement des quatre corps se manifeste réellement.

○ Dédicace

*Jodang
Anjali*

EN LE MAÎTRE-PROTECTEUR inséparables,
J'entre respectueusement en Refuge,
Puissè-je pour tous les vivants dissiper
Toutes les passions, sans aucune exception. *(trois fois)*

Conclusion : Formules Finales Shangpa.

ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་མཐོང་ངམ་ཐོས་སམ་ཐར་ན་གསེར་ཡིག་ཏུ་བྱིས་ཏེ་མགུལ་དུ་བཏགས་ན་མཚམས་མེད་པ་
ལྟ་བུས་པས་ཀྱང་འཚི་ཁར་ཞལ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞིང་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ།
ཁར་དོར་འཇུག་དགོས་སྲིད་ནའང་དོར་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ངེས་སོ།

ཡང་ན་མགོན་པོ་གནག་ལ་དཀར་བའི་མདངས་ཆགས་པར་བསྐྱོམས་ཀྱང་རུང་ངོ།

ཡང་གོང་དང་འདྲ་བ་ལས། མདུན་དུ་པད་ཉི་དང་ཚོགས་བདག་གི་སྟེང་དུ་མགོན་པོ་སེར་ནག་རྒྱན་ཆ་ལུགས་
བཞུགས་སྟངས་གོང་དང་འདྲ་བའི་སྤྱི་བོར་པད་རྒྱའི་སྟེང་དུ་ཙུ་བའི་གྲམ་སྐྱུ་མདོག་གསེར་བཙོམ་ལྟ་བུ་ཞལ་གཅིག་
ཟུག་གཉིས་པ། ཟུག་གཡམས་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་དང་། གཡོན་གསེར་གྱི་འོར་བུ་གཡམས་ཁའཛིན་པ་རྒྱན་
ཆ་ལུགས་གོང་དང་འདྲ་བར་བསྐྱོམ། སྟེར་བཞིན་གསོལ་བ་བཏབ་པས། གྲམ་མགོན་པོ་ལ་ཐིམ། མགོན་
པོར་ལ་ཐིམ་པའི་ངང་དུ་འཛིན། བསྐྱོ་བ་གོང་བཞིན་བྱའོ།

ཡང་མདུན་ཏུ་གོང་དང་འདྲ་བའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་མགོན་པོ་དམར་ནག་གི་སྤྱི་བོར་པད་རྒྱའི་སྟེང་དུ་ཙུ་བའི་གྲམ་སྐྱུ་
མདོག་དམར་པོ། ཟུག་གཡམས་རྒྱུ་རུ་དང་གཡོན་འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་གོང་དང་
འདྲ་བར་བསྐྱེད། སྟེར་བཞིན་གསོལ་བ་བཏབ། དབང་ལྷ། བསྐྱོ་བ་བྱའོ།

ཡང་མདུན་དུ་གདན་གོང་དང་འདྲ་བའི་སྟེང་དུ་མགོན་པོ་ལྗང་ནག་ཟུག་མཚན་སོགས་གོང་དང་འདྲ་བར་བསྐྱོམ།
དེའི་སྤྱི་བོར་པད་རྒྱའི་སྟེང་དུ་ཙུ་བའི་གྲམ་སྐྱུ་མདོག་ལྗང་གུ་ཟུག་གཡམས་རྒྱུ་རུ་དང་། གཡོན་བདུད་རྩིས་གང་
པའི་བུམ་པ་བསྐྱམས་པ། ཆ་ལུགས་གོང་དང་འདྲ་བར་བསྐྱོམ། སྟེར་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ། དབང་ལྷ།
བསྐྱོ་བ་བྱའོ།

ཡང་མདུན་དུ་ཚེས་འཇུག་ནག་པོའི་ནང་དུ་རྩྱུ་ནག་པོ་མགོ་ལྷུར་དུ་བསྐྱར་བཞག་བསྐྱོམ། རྩྱུ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཚེས་
འཇུག་དེ་པར་དང་ཉི་མཚོགས་བདག་གི་གདན་དུ་ལྷུར། རྩྱུ་མགོ་བོ་གྱུན་དུ་ལོག་པས་ཡི་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་སྐྱུ་
མདོག་མཐིང་ནག་རྒྱན་ཆ་ལུགས་སོགས་གོང་དང་འདྲ་བཞིག་བསྐྱོམ། འཕོར་གོང་སྤྱིན་བཞི་དང་ལྟ་མོ་གཞུང་
བཞིན་བསྐྱེད། ཡི་ཤེས་པ་གཞུག་སོགས་གོང་བཞིན། དེའི་སྤྱི་བོར་ཙུ་བའི་གྲམ་སྐྱུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་
གཅིག་ཟུག་གཉིས་ཁོ་བོའི་ཆ་ལུགས་ཅན་མེ་ལུང་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ། གཡམས་རྒྱུ་རུ་དང་གཡོན་
ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་བསྐྱམས་པ། རྒྱན་ཆ་ལུགས་བཞུགས་རྒྱུ་གོང་དང་འདྲ་བར་
བསྐྱོམ། སྟེར་བཞིན་གསོལ་བ་བཏབ། དབང་ལྷ། བསྐྱོ་བ་བྱའོ།

གྲམ་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོ་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ། ཡང་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་པད་ཉི་ཚོགས་བདག་གི་གདན་
དང་བཅས་པའི་སྟེང་དུ། ཡི་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་སྐྱུ་མདོག་སྐྱུ་ཚོགས་པ་རྒྱན་ཆ་ལུགས་ཟུག་མཚན་གོང་དང་འདྲ་བར་
བསྐྱོམ། དེའི་སྤྱི་བོར་པད་རྒྱལ་ཙུ་བའི་གྲམ་སྐྱུ་མདོག་སྐྱུ་ཚོགས་པ། གཡམས་རྒྱུ་རུ་དང་། གཡོན་འོར་བུ་
དབང་གི་རྒྱལ་པོ་བསྐྱམས་པ། ཞེས་ཁོའི་རྣམ་པ་ཅན། རྒྱན་ཆ་ལུགས་གོང་དང་འདྲ་བར་བསྐྱོམས་ལ་སྟེར་ལྟར་
གསོལ་བ་བཏབ། དབང་ལྷས་ནས་སྟངས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སློབ་ཞལ། རྗེས་སུ་བསྐྱོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱའོ།

Si l'on voit, entend ou porte autour du cou ces vers écrits en lettres d'or, même si l'on a commis les cinq actes à conséquence immédiate, au moment de la mort, on verra véritablement la face de la déité et résidera en les trois terres pures. Même si l'on devait entrer dans le bardo, il est sûr que nous y serons sous sa protection.

Par ailleurs, il est aussi correct de méditer le Protecteur noir irradiant (de lumière) blanche.

*Aussi, comme précédemment, devant, sur lotus, soleil et le maître des foules, le Protecteur jaune foncé, avec ornements et effets, demeurant dans la même posture. Au sommet de sa tête, sur lotus et lune, le Maître-Source, d'une couleur semblable à l'or fin, avec une face et deux mains. Il tient dans la main droite un joyau d'abondance et dans la gauche une petite cloche d'or. Comme auparavant, on imagine qu'il porte ornements et effets. Comme précédemment, après avoir adressé une prière, le Maître se dissout en le Protecteur **et l'on demeure en l'état où le Protecteur fond en soi.** Puis on récite la dédicace, comme auparavant.*

Aussi, comme précédemment, devant soi, sur un siège, le Protecteur rouge sombre. Au sommet de sa tête, sur lotus et lune, le Maître-Source, rouge, tient dans la main droite un damaru et dans la gauche un précieux joyau. On l'imagine comme auparavant, avec ornements et effets. Comme précédemment, on adresse une prière, fait la requête de l'initiation et la dédicace.

Aussi, comme précédemment, devant soi, sur un siège, le Protecteur vert sombre, avec ses attributs, etc. Au sommet de sa tête, sur lotus et lune, le Maître-Source, vert, tient dans la main droite un damaru et dans la gauche un bumpa d'amrita. On l'imagine comme auparavant, adresse une prière, fait la requête de l'abhisheka et la dédicace.

*Et encore : devant soi, dans un chöjung noir, un **Hûm** noir; tête en bas. Disant **Hûm**, le chöjung devient un siège de lotus, lune et du maître des foules. Le **Hûm** se retourne et devient le Protecteur de Gnose, bleu-nuit, avec ses ornements, habits, etc. comme précédemment. On génère, comme dans le texte (du sâdhana), l'entourage des quatre yakshas et la déesse, puis vient l'introduction des jnânasattvas et le reste. Au sommet de sa tête, au milieu d'une boule de feu, réside le Maître-Source, bleu-nuit, avec une face, deux bras, portant les effets des courroucés. Dans la main droite, il tient un damaru ; dans la gauche, le précieux joyau d'abondance, souverain des puissants. On imagine ses parures, vêtements et posture, comme auparavant. On adresse une prière, fait la requête de l'abhisheka et la dédicace.*

Il convient aussi que le corps du Maître soit blanc.

Puis l'on imagine dans l'espace face à soi, sur un siège de lotus, soleil et du maître des foules, le Protecteur de Gnose, multicolore, avec ses parures, effets et attributs, comme précédemment. Au sommet de sa tête, sur lotus et lune, le Maître-Source, multicolore, tient dans la main droite un damaru et dans la gauche le joyau souverain des puissants. On l'imagine mi paisible mi courroucée, avec les mêmes parures et vêtements qu'auparavant et l'on adresse la prière. Après la requête de l'initiation, on laisse l'esprit (en l'expérience) des apparences sans nature propre. Finalement, on conclue par une dédicace pure.

དེ་ལྟར་མ་ཡིངས་པར་རྒྱབ་བདུན་བསྐྱོམས་ན་ཚེ་འདི་ཉིད་དུ་འཚང་རྒྱབ་བེད་དོ། །མོ་རངས་ཐུན་རེ་བསྐྱོམས་
ན་འཚེ་ཁར་ཚོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་ཐོབ། དབང་དང་འབྲེལ་བ་ལན་གཅིག་ཐོབ་ན་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བུས་པ་
ཡང་བར་དོར་ནི་འཚང་མི་རྒྱབ་མི་སྲིད་དོ།

འདི་དག་ནི་ལ་བ་རི་པས། །ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་འཕྱི་གཙུག་ཏུ། །དབང་གི་རྒྱལ་པོ་བསྐྱོམས་བྱས་ནས། །འོད་
ཟེར་གཟི་བརྗིད་ལྡན་པར་བསམ། །གཡེལ་བ་མེད་པར་གསོལ་བཏབ་ན། །སངས་རྒྱས་ལོ་རྒྱུ་འགྲུབ་པར་
འགྱུར། །རྒྱམ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་འདི། །མི་རབས་བདུན་ལ་མ་སྤེལ་ཅིག། །ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་མ་དུན་
བྱོན་ནས། །བདག་འདྲ་ལ་བ་རི་བལ། །ལན་གསུམ་བར་དུ་གསུངས་ནས་ཀྱང། །བཀའ་རྒྱས་བཏབ་
ནས་མཁའ་ལ་གཤེགས། །ཞལ་ངོ་མཚར་མཛད་གྱི་ཚེས། །ཆིག་བརྒྱད་དག་ལས་མ་སྤེལ་ཅིག། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཉམས་ལེན་ནོ།

ཉིད་ལྟའི་ཚོས་སྐྱོར་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱམ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་མན་ངག་འདི་འདྲ་ལུང་སྟོང་སྟོན་པས་རང་གི་
ལྷོང་བ་དང་སྐྱར་ཏེ་གནས་ཚུན་རི་བོ་ཚེར་སྐྱར་བའི་ཡི་གེའི་རྒྱུན་ནོ་བཀའ་བཙུ་བ་སློ་གོས་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་ནོ།

རྗེས་གནང་དང་མན་ངག་མ་ཐོབ་པ་ལ་མི་བསྐྱུན་ནོ།

འཕྱིན་ཏུ་ཟུག། ལྷོ། དགོའོ། །།

Si l'on pratique ainsi sans distractions durant sept mois, on s'éveillera en cette vie même. Si on le médite à chaque session à l'aube, au moment de mourir, on obtiendra le dharmakāya et les corps formels. Et si, connecté avec l'initiation, on l'obtient une fois, même si l'on a accompli les cinq actes à conséquence immédiate, il est impossible de ne pas s'éveiller dans le bardo.

D'après Shawaripa : « Méditant le Souverain des puissants au sommet de la tête du Protecteur de Gnose, pensant qu'il rayonne de lumière et le priant sans distraction, en mois ou en années, on réalisera l'état de bouddha. Cette pratique du Maître indissociable du Protecteur, ne la diffusez pas pendant sept générations. Le Protecteur de gnose, devant Shawari qui est semblable à lui, l'enjoint ainsi trois fois, scella le sceau du secret et s'en alla dans l'espace. Éma ! Ce dharma prodigieux, ne répand pas ces vers purs ». Telle est la pratique qui a été enseignée.

Ces instructions pour la pratique du Maître indissociable du Protecteur sont une branche du cycle des enseignements de la sève essentielle et proviennent de la réalisation du « Fou du désert » (Thangtong Gyelpo). Elles ont été couchées par écrit au lieu saint Riwoché par Lodrö Gyaltzen, le dixième détenteur de ces instructions. Ne pas transmettre à une personne qui n'aurait pas reçu autorisation et instructions. Très profond - Ithi - Vertu.

Colophon - juillet 2018

*Ce texte a été composé par le Mahāsiddha Thangtong Gyelpo (1361-1485). Il est extrait des « Développements des Dharmas de Niguma » (ni gu'i yan lag). Un original en tibétain se trouve dans la **Collection des textes Shangpa, vol. 3, p.683** (le présent extrait commence p. 713) et dans le gdams ngag mdzod, vol. 12, p. 181.*

© Fondation Shangpa

Ce texte est disponible auprès de la Shangpa Foundation. Ne pas le photocopier ni le transmettre de quelque façon que ce soit sans une autorisation écrite préalable. Contacter : contact@shangpafoundation.org

Comme tout texte du Dharma, ce document est à traiter avec les plus grands soin et respect. Si vous n'en aviez plus besoin, brûlez-le ou disposez-en proprement.

Illustration en couverture :

Le Maître-Protecteur Indissociables (tib. bla ma mgon po dbyer med).